

Rapport:

1-10-skole eller todelte sentrumsskoler

- Vurdering av pedagogiske, praktiske og økonomiske fordeler og ulemper ved 1-10-skole og 1-7-skole

Halden kommune

Kommunestyret 19.12.2019

Innhold

1.0 Om rapporten.....	- 5 -
1.1 Mandat.....	- 5 -
1.2 Mål	- 5 -
1.3 Avgrensning og metode	- 5 -
1.4 Metode for informasjonsinnhenting.....	- 6 -
1.5 Begrepsavklaring	- 6 -
1.6 Overordnet lovverk	- 6 -
2.0 Bygg og arealer.....	- 6 -
2.1 Innledning.....	- 6 -
2.2 Dagens situasjon	- 7 -
2.2.1 Os skole i dag.....	- 8 -
2.2.2 Rødsberg skole i dag.....	- 8 -
2.2.3 Antall elever	- 8 -
3.0 Pedagogiske fordeler og ulemper	- 9 -
3.1 Pedagogiske fordeler og ulemper	- 9 -
3.2 Store og små skoler	- 9 -
3.3 Pedagogikk	- 10 -
3.4 Medvirkningsgruppens innspill med hensyn til pedagogiske fordeler og ulemper.....	- 10 -
3.4.1 Ansatte og ledelse ved Rødsberg ungdomsskole	- 10 -
3.4.2 Ansatte og ledelse ved Os barneskole.....	- 11 -
3.4.3 FAU på Rødsberg ungdomsskole	- 14 -
3.4.4 Dialogmøte med hovedtillitsvalgte	- 14 -
3.5 Arbeidsgruppens oppsummering og syn.....	- 14 -
3.5.1 Arbeidsgruppens matrise. Pedagogiske fordeler og ulemper	- 16 -
4.0 Praktiske fordeler og ulemper.....	- 16 -
4.1 Innledning.....	- 16 -
4.2 Arbeidsgruppens gjennomgang av praktiske fordeler og ulemper	- 17 -
4.2.1 Arbeidsgruppens matrise. Praktiske fordeler og ulemper	- 18 -
4.2.2 – Nye lokaler kontra gamle – læringsmiljø.....	- 18 -
4.3 Arealmessige fordeler og ulemper	- 18 -
4.3.1 Arbeidsgruppens matrise 1-10 - uteoppholdsareal.....	- 21 -
4.3.2 Oppholdsareal på takflater - fordeler og ulemper	- 21 -
4.3.3 Arbeidsgruppens matrise takflater.....	- 23 -
4.4 Medvirkning praktiske fordeler og ulemper.....	- 23 -
4.4.1 Rødsberg ungdomsskole	- 23 -

4.4.2	Os skole	- 24 -
4.4.3	Dialogmøte - HTV	- 24 -
4.4.4	FAU på Os skole.....	- 24 -
4.4.5	FAU på Rødsberg	- 25 -
4.4.6	KFU (Kommunalt foreldreutvalg.....	- 25 -
5.	Økonomi.....	- 26 -
5.1	Grunnlag for areal- og kostnadsanslag.....	- 26 -
5.1.2	Skolebyggets areal (innendørs)	- 26 -
5.1.3	Arealbehov som legges til grunn i kalkylen	- 27 -
5.1.4	Byggekostnad som legges til grunn i kalkylen	- 27 -
5.2	Alternativenes bygningsmessige tiltak.....	- 27 -
5.2.1	Samlet 1-10 skole på Os	- 27 -
5.2.2	Delte skoler med 1.-7. trinn på Os skole og 8.-10. trinn på Rødsberg.....	- 28 -
5.3	Alternativenes kostnader	- 28 -
5.3.1	Usikkerhet med kalkyler	- 29 -
5.4	Alternativenes driftsmessige forhold	- 29 -
5.4.1	Samlet 1-10 skole Os.	- 29 -
5.4.2	Delte skoler med 1.-7. trinn på Os skole og 8.-10. trinn på Rødsberg.....	- 30 -
5.5	Driftsutgifter.....	- 30 -
5.5.1	Lønnsutgifter	- 30 -
5.5.2	Forvaltning, drift og vedlikehold (FDV).....	- 31 -
5.5.3	Renter og avdrag (Finanskostnader)	- 32 -
5.5.4	Andre kostnader.....	- 33 -
5.5.5	Oppsummering driftskostnader	- 33 -
6.0	Arbeidsgruppens vurderinger og anbefalinger	- 33 -
7.0	Vedlegg.....	- 35 -

Tittel		
1-10-skole eller todelte sentrumsskoler		
EN VURDERING AV PEDAGOGISKE, PRAKTISKE OG ØKONOMISKE FORDELER OG ULEMPER VED 1-10 SKOLE OG 1-7 SKOLE		
Halden kommune		
Oppdragsgiver Halden kommunestyre	Arbeidsgruppe Erik Vitanza, planavdelingen Sjur Mørk, undervisning og oppvekst Arne Eikre, eiendomsavdelingen André Ørås, eiendomsavdelingen Lars Vidar H. Hansen, økonomiavdelingen Gun Kleve, avdeling for samfunnsutvikling Åsmund Bråtekas, avdeling for samfunnsutvikling	
Leder for arbeidsgruppen Åsmund Bråtekas	Dato 12.12.2019	Antall sider 62

1.0 Om rapporten

1.1 Mandat

Halden kommunestyre behandlet «Os prosjektet. Videre prosess» i kommunestyret i møte 14.11.2019, PS 107/2019.

I vedtaket fremgår det at Os barneskole beholdes og totalrenoveres under forutsetning av at man når kravene til universell utforming og et moderne skolebygg. Det ble videre vedtatt at prosjektering av skole og idrettshall skal sees i sammenheng.

Den foreliggende rapport er en iverksettelse av vedtakets punkt 3: **Innen utgangen av året skal det utarbeides en vurdering av de pedagogiske, praktiske og økonomiske fordeler og ulemper ved 1-10 skole og 1-7 skole i sentrum, basert på dagens skolegrenser.**

1.2 Mål

Utredningen behandler eventuell sammenslåing av Os skole og Rødsberg ungdomsskole til en 1-10 skole eventuelt fortsette med 1-7 og 8-10-skoler. Målet med utredningen er å

Fremlegge et grunnlag for kommunestyret til å fatte beslutning om skoleform

1.3 Avgrensning og metode

Vedtaket peker hen på Os skole, men det er ikke løsbart å følge opp vedtaket uten samtidig ta med i utredningen at en 1-7 skole vil medføre at det også blir en 8-10-skole. Det er lagt til grunn at man skal sette 1-10 opp mot en todelt skole, der skolene er lokalisert som i dag.

I begrepet praktiske fordeler og ulemper har arbeidsgruppen lagt til grunn uteområder, logistikk og areal pr. elev ute og inne.

Når det gjelder Os skoles bygninger (og uteareal) har man gode referanser og dokumentasjon etter tidligere arbeid, men når det gjelder Rødsberg hadde ikke arbeidsgruppen nødvendig og tilstrekkelig dokumentasjon. Arbeidsgruppen har arbeidet med å få fram dokumentasjon som underlag for den økonomiske analysen.

Datainnhenting ble fokusert på 1-10-problematikk og i medvirkningsmøtene dreiet samtalen og fokuset seg om 1-10, mer enn 1-7. Todelt skole er kjent og de fordeler og ulemper som har fremkommet gjelder først og fremst 1-10.

Arbeidsgruppen har behandlet pedagogiske og praktiske fordeler og ulemper, uten å kommentere innspillene fra medvirkningsgruppene. De viktigste innspillene fra medvirkningsgruppene er gjengitt og taler for seg selv. For øvrig følger referater fra medvirkningsmøter og andre innspill som trykte vedlegg til rapporten.

Rapporten er utarbeidet av interne ressurser.

1.4 Metode for informasjonsinnhenting

Arbeidsgruppen har tatt utgangspunkt i tidligere gjennomførte prosesser og de data som foreligger. Det er gjort en gjennomgang av Rødsberg skoles bygningsmasse. Analysen er basert på sjabloner og erfaringstall (en grov tilstandsvurdering). I tillegg er det innhentet informasjon fra andre kommuner, Utdanningsdirektoratet og forskningsmiljøet på NTNU for å styrke egne kunnskaper med andres erfaringer.

I løpet av høsten 2019 har det kommet nye publikasjoner som er lagt til grunn i arbeidet, herunder WSP rapport «Vurdering vedrørende eventuell skolesammenslåing», Nes kommune (Buskerud) og NMBU 2019 «Uteområder i barnehager og skoler».

Videre er det gjennomført en rekke brukerprosesser med elevråd på Os og Rødsberg kollegiet og ledelsen ved Os og Rødsberg, FAU-representanter fra Os og Rødsberg, KFU og de berørte fagforeninger. Plasstillitsvalgte ved Rødsberg ungdomsskole (Klubben) og Barn og unges talsperson har sendt skriftlige innspill.

1.5 Begrepsavklaring

Måleenhet for arealer vil være kvadratmeter bruttoareal per elev, forkortet «m²/elev». I tilfeller der det refereres til annet kunnskapsgrunnlag som benytter seg av nettoareal har vi konvertert til bruttoareal ved å gange nettoarealet med 1,5. Det er ikke differensiert mellom elevenes areal og personalets areal, med mindre annet er spesifisert inngår alt areal i enheten «m²/elev». Areal for kroppsøving er som hovedregel ikke medregnet. Uteareal dekkes i eget kapittel og er ikke medregnet under «Skolebyggets areal».

1.6 Overordnet lovverk

Det foreligger ikke statlige arealkrav til skoleanlegg, slik som det gjør for f.eks. barnehager. Arealnormer for grunnskoler vedtas av den enkelte kommune, men skal være i henhold til lover og forskrifter. Sentrale forskrifter som gir føringer for utforming av skoleanlegg er:

- Forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler
- Byggeteknisk forskrift; TEK 17 (herunder krav om universell utforming)
- Arbeidsmiljøloven
- Opplæringsloven
- Lov om diskriminering og tilgjengelighet

2.0 Bygg og arealer

2.1 Innledning

Gitt vedtaket om å bevare Os skoles hovedbygning er det nødvendig å supplere bygningsmassen med nybygg, dette gjelder uavhengig om man organiserer skolene som en 1-10-skole eller som en todelt skole. Det vil uavhengig av organisering være behov for tilpasning av rominndeling og omdisponering av arealet. Det kan innebære flytting av vegger o.l som kan medføre kostnader som følge av at ventilasjonssystemer og annen infrastruktur også må endres og/eller

omprosjekteres. Kostnadene ved dette er ikke mulig å fastslå sikkert. Det er også sikkert at begge skolers bygninger må gjennom en såpass omfattende totalrenovering at det ikke kan drives undervisning i byggeperioden.

Kommunestyret vedtok 14.11.2019 at «Os barneskole beholdes og totalrenoveres under forutsetning av at man når kravene til universell utforming og et moderne skolebygg».

Det er mulig å totalrenovere bygningen og nå kravene og forventningene til universell utforming. Det er også mulig å oppfylle forutsetningen om et moderne skolebygg. Dette avgjøres kun av ett parameter, nemlig økonomi. Det vil igjen være avhengig av hvilke kvaliteter man skal legge i bygget, og i utearealene.

Det samme gjelder for bygningsmassen på Rødsberg ungdomsskole.

Den økonomiske rammen for prosjektet som følger av økonomiplanvedtaket er under press. Dette behandles nærmere under og vil være betydningsfullt for kommunedirektørens innstilling.

2.2 Dagens situasjon

Os barneskole og Rødsberg ungdomsskole drives tradisjonelt, - som en todelt skole. Os avgir elever til Rødsberg når elevene skal begynne i 8. klasse, i tillegg avgir Berg og Gimle barneskoler sine nyblivne 8. klassinger til Rødsberg.

I sentrumsplanarbeidet gjennomgikk man de skolebyggene som ligger i sentrum med hensyn til fremtidige behov og funksjon. Konklusjonen fra dette arbeidet var at det var behov for å renovere både Os og Rødsberg skoler.

Ingen av skolene hadde bygg eller fasiliteter som er i tråd med dagens krav til gode og effektive skolebygg. Dette gjelder både for drift, energiforbruk, arealforbruk eller tilpasset dagens og fremtidig pedagogiske metodikk.

Ingen av skolene er universelt tilrettelagt og drives dermed i strid med hovedregelen i lov om diskriminering- og tilgjengelighet.

Sentrumsplanarbeidet la også opp til at skolene skulle ha en sentral funksjon for utvikling av et levende og attraktivt sentrum. Dette valget var underbygd av forskning og utredninger på hvilken rolle og betydning skoler kan ha for å legge til rette for gode oppvekstvilkår for barn og ungdom.

Det ble i den forbindelse diskutert ulike modeller for skole i sentrum og hva slike skoler bør inneholde, for å få forventet effekt på sentrumsmiljøet. Sentrumsplanarbeidet konkluderte med at en bør satse på én skole i sentrum ut fra modell 1 – 10. Dvs. en samlet barne- og ungdomsskole. Skolen bør ha funksjoner som gjør den attraktiv for bruk store deler av døgnet ved å tilrettelegge for aktiviteter i skolens bygninger.

Et av hovedproblemene med å anlegge skoler i bysentra er tilgjengelig areal for uterom. Rapporten behandler dette under.

Det er forventet at kommunene følger opp Regjeringens handlingsplan for universell utforming. Kommunen kan, uavhengig av statens forventning, bli utfordret på Diskriminerings- og tilgjengelighetsloven fra brukerne. Skoler er bygg som alle må kunne benytte.

Krav til bedre driftsøkonomi og behov for rehabilitering, vil medføre at både Os og Rødsberg skoler må rehabiliteres og bygges om, - dvs om kommunestyret vedtar fortsatt todelt skole.

2.2.1 Os skole i dag

Os skole er fra 1914. Hovedbygget utgjør ca. 3200 m². Det må bygges en del nye klasserom som er større enn dagens klasserom og noen klasserom må erstattes for å få til en universell utforming. Dette forutsetter at det bygges nye klasserom utenfor skolebygningen.

Os skole har en bedre arealeffektivitet per elev enn Rødsberg.

2.2.2 Rødsberg skole i dag

Rødsberg skoles bygningsmasse er i dag omlag 6000 m². Bygningen er fra 1879 med to utbygginger etter 1970.

Det er kun den siste utbyggingen (2002) som er lagt til rette slik at det er mulig å gjøre den universelt utformet. Denne bygningskroppen har ikke løsninger som dekker opp for universell tilpasning av øvrig bygningsmasse. I den gamle bygningsmassen er det behov for omfattende ombygging for å imøtekomme kravene til universell utforming, om kommunestyret vedtar todelt skole. Noen krav og behov må løses utenfor bygningskroppen.

Skolens idrettsfunksjon er heller ikke i samsvar med diskriminerings- og tilgjengelighetsloven. Om man vedtar en todelt skole er det uavklart om Rødsbergelevne skal ha gymnastikk i allbrukshallen eller i gymsalene på Rødsberg. Dersom gymsalen på Rødsberg skal brukes må denne også oppgraderes.

2.2.3 Antall elever

Tabellen under viser antallet elever per trinn. Det er 621 elever til sammen, med 295 på barneskolen og 326 på ungdomsskolen. Det ble lagt til grunn i «Favn»-prosjektet en dimensjonering for 660 elever.

	Barneskole	Ungdomsskole	Samlet
1. trinn	29		
2. trinn	55		
3. trinn	35		
4. trinn	46		
5. trinn	40		
6. trinn	49		
7. trinn	41		
8. trinn		122	
9. trinn		113	
10. trinn		91	
Sum	295	326	621

3.0 Pedagogiske fordeler og ulemper

3.1 Pedagogiske fordeler og ulemper

I dialogmøtet med hovedtillitsvalgte ble pedagogiske fordeler og ulemper diskutert. Ledelsen og personalet ved skolene diskuterte også pedagogiske fordeler og ulemper. FAU, elevråd og KFU ga uttrykk for at kompetansen i denne diskusjonen i hovedsak var på lærerværelsene (De sistnevnte la med andre ord vekt på praktiske fordeler og ulemper i sine innspill).

Det ble diskutert og slått fast at det foreligger lite forskning på drift av 1-10-skole. Det var omforent i alle medvirkningsmøter at det er andre elementer som er avgjørende for om man får en god skole med et godt læringsmiljø.

Utdanningsdirektoratet, NTNU og kommuner som har bistått i prosessen på bakgrunn av empiri bekrefter mangelen på forskning.

Det foreligger også en ny undersøkelse om skolesammenslåing fra Nes kommune i Buskerud som understreker mye av det samme som kom fram i medvirkningsmøtene. Det er på bakgrunn av manglende forskning og forskjellige erfaringer med 1-10-skoler at mange av innspillene bærer preg av *bekymringer* for ulemper som kan oppstå ved denne skoleformen. I sum viser innspillene at organiseringen av en 1-10 skole er viktigere enn ved en todelt skole, og at organiseringen er vesentlig for å forhindre at *bekymringene* ikke blir realiteter.

3.2 Store og små skoler

I norsk sammenheng defineres gjerne en liten skole som å ha under 100 elever, mens en stor skole har over 500 elever. I internasjonale sammenheng er de tilsvarende tallene 300 – 1000.

Det er ikke forskningsmessig belegg for å si at kvalitetsdimensjoner som for eksempel elevenes sosiale kompetanse, motivasjon for læring, elevmedvirkning og samarbeid skole/hjem har sammenheng med skolestørrelse.

Forskningen viser imidlertid noe i retningen av at det faglige utbytte øker med større skoler, men ikke at store skoler i seg selv gir større faglig utbytte.

Skolestørrelse kan virke inn som en faktor for kvaliteten når størrelse sees i lys av andre forhold som for eksempel:

- Skolens organisering og struktur
- Ledelse og ansvarsfordeling
- Arkitektur
- Skolens kompetanse på læringsmiljø og relasjonsbygging,
- Tverrfaglig samarbeid
- Skolekultur og grunnleggende verdier
- Elev- og lærings syn

3.3 Pedagogikk

En skolefaglig god skole, er en skole som gir god skolefaglig kvalitet. Følgende punkter bidrar til dette:

- En løsning som gir god læring og godt læringsmiljø
- Gode og engasjerte lærere samt god ledelse
- Gode muligheter til å videreutvikle organisasjonen
- Fleksibilitet til å møte framtidige utfordringer

Det finnes ikke forskning som peker ut 1 – 10 skole som bedre eller dårligere enn en to-delt struktur. Allikevel er det mulig å skissere noen mulige styrker og utfordringer.

Viktige momenter for elevenes læring er:

- Evaluering med vekt på læringsstrategier- og prosesser
- Klare standarder for god undervisning
- Lærerens ledelse og struktur i undervisningen
- Relasjonen mellom lærer og elev

Skolestrukturen i Halden har hittil vært basert på atskilte barne- og ungdomsskoler. En slik skolestruktur har kommunen erfaring med, i motsetning til 1 – 10 skole som for Halden kommune er noe nytt. Utredningen vil derfor i hovedsak dreie seg om 1- 10 skolen. Det er også slik at innspill om pedagogiske fordeler og ulemper og praktiske fordeler og ulemper går litt inn i hverandre. Det henger sammen og er ikke alltid opplagt naturlig å skille.

3.4 Medvirkningsgruppene innspill med hensyn til pedagogiske fordeler og ulemper

Rapporten gjengir her innspill som supplerer arbeidsgruppens tekst og formuleringer. Prosessen har vist at det er ganske stor avstand mellom de impliserte. Referat fra møtene og skriftlige innspill følger i sin helhet som vedlegg til rapporten.

Elevrådene deltok ivrig og hadde forberedt seg godt. De fremstod reflekterte og hadde flere gode innspill. Referatene følger som vedlegg til rapporten.

Kollegiet på Os skole er i sum mer positive til 1-10 enn på Rødsberg, men hovedbudskapet fra Os skole kan oppsummeres i en setning innledningsvis: «Det viktigste er ny skole».

3.4.1 Ansatte og ledelse ved Rødsberg ungdomsskole

Pedagogisk - fordeler:

Det fremkom ikke innspill om fordeler ved 1-10 sammenlignet med en todelt skole.

Pedagogisk – ulemper:

Ungdommene mister mulighet til en ny start. Ny skole og nye ledere kan være en ny mulighet for mange. Særlig guttene trenger dette.

Noen får 1-10 – noen får to-delt (Berg og Gimle) Os går alle 10 årene på en skole. Forskjell på de som kommer nye og de som har gått der hele tiden? De får begynne et nytt sted, nye

klasser og nye lærere. De som kommer fra Berg og Gimle møter nye små barn, blir ikke ferdig med de små. Det er en ulempe.

Utfordring å drive god skole med forskjellige friminutt – klokka ringer til ulike tider når noen har timer.

De har mange spesialrom og god plass på Rødsberg i dag. Lærerne sier de trenger å kunne bruke de rommene til spesialundervisning og annet. En ny skole må dele disse rommene da det vil bli mindre areal pr. elev, og det blir også færre spesialrom.

De ser en fare i at mobbing kan øke.

De mener at alle tegn i tiden sier at det blir mere praktiske fag, og med det vil det være behov for mer plass til å drive med praktiske fag. De tror ikke ny skole vil ha plass nok til dette.

De mener at de i dag har mulighet til å være fleksible. Ved 1-10 skole vil det gå mye tid til å omorganisere ting. De sier de er flinke på å være fleksible i dag. Spesialundervisning f. eks. tror de vil bli mer uoversiktlig.

De har god oversikt over elevene i dag, og de jobber aktivt med psykisk helse. De ser det er viktig med tid og overskudd til dette arbeidet. Kapasiteten blir vanskelig å opprettholde ved 1-10 skole mener de.

Personalet på Rødsberg er unisont enige om at 1-10 skole ikke er en god løsning i dette tilfellet. Og hovedbegrunnelsen for dette synet er at tomten på Os er for liten.

Plasstillitsvalgte ved Rødsberg ungdomsskole:

Medvirkningsmøtet ga uttrykk for at de stilte seg bak uttalelsen fra «Klubben». Referat fra medvirkningsmøtet og brev fra «Klubben» ligger vedlagt rapporten.

3.4.2 Ansatte og ledelse ved Os barneskole

Rektor på Os uttalte at spørsmålet om hvilket skoleslag som er best står ubesvart i litteraturen.

Både forskning og empiri indikerer at ingen organisasjon i seg selv kan oppfylle alle behov, omstendigheter og situasjoner for alle elever. Hvert skoleslag har sine fordeler og ulemper. Vi må se på egne behov i vår by, vi må veie fordeler og ulemper, og bestemme oss for hva som er best for vårt formål. Det viktigste av alt er å se på hvordan vi faktisk kan skape en god skole.

Pedagogisk – fordeler ved 1-10:

Myk overgang for elevene

Lærerne på skolen er bedre kjente med elevene

Tryggere elever

Lærerne kan samarbeide om eleven på tvers av skolene

Lettere og raskere for tospråklige lærere å bevege seg mellom skolene(tidsparing)

Kompetanse f.eks. dele kunnskap om fag på tvers av flere trinn og økt mulighet for å dele kompetanse

Fleksibilitet; sunt å kjenne på og undervise på ulike alderstrinn

Å kunne se læringsløpet til ungene over lengre tid og tettere samarbeid om overgangen til ungdomsskole

Tryggere for mange elever som frykter ungdomsskolen og fremdeles trenger lek i hverdagen

Økte muligheter for samarbeid. Både for elever og voksne f.eks. 10.klassinger kan oppleve mestring ved å hjelpe/dele med barneskoleelever

Faglig sterke elever kan lettere hospitere opp på eldre trinn

Holdninger på 7.trinn, som kan oppleves negative (tøffe seg osv.) blir dempet når de ikke er eldst på skolen

Elever på barneskolen får flere muligheter til å danne nye relasjoner med elever som kommer fra andre skoler

For de elevene som gruer seg til å begynne på ungdomsskolen, kan 1-10-skole bli en lettere overgang (trygghet i at de 'gamle' lærerne er i nærheten)

Større pedagogisk tyngde

Språklig mangfold: Pedagogiske muligheter. Tospråklige faglærere får mindre reisetid og større mulighet til faglig samarbeid.

Å legge til rette for elever som har rett til språklig innføringstilbud vil kunne være lettere å organisere (bl.a. i forhold til at det vil være flere ressurser er på et sted, men også at elevenes språklige nivå er lettere å treffe, kontinuitet for elever som får innføringstilbud i overgangen mellom barne- og ungdomstrinn)

Eldre elever som kan motivere seg selv og medelever ved å bidra til undervisning av yngre. Både engelskfag og i særskilt norskundervisning.

Fagløpet 1.-10. kan bli mer helhetlig.

Miljøet kan bli mindre røft, fordi de eldre vil verne om de små. Det at man kjenner hverandre bedre. 10. trinn vil f.eks ha fadderbarn på skolen.

Det å se hele grunnskoleløpet til enkelteleven vil kunne være en styrke for både ungdoms- og barneskolelæreren. Vi får alle skyggelapper på ifht. hverdagen vi står i, og en 1.-10- skole vil kunne fjerne skyggelappene fra alle lærere i fht. at de jobber med én elevgruppe.

Praktisk estetiske fag/musikk og andre mindre fag: Kan få bedre kvalitet på undervisningen når man får et større fagmiljø.

Flere i ledelsen vil kunne være en styrke.

Positivt miljø når man blander aldersgruppene.

Ungdomsskoleelevene tar hensyn til de yngre. God sosial trening mellom aldersgruppene.

Det er en stor fordel å få samlet kompetansen om flerspråklighet/flerkulturalitet på en skole.

Overgangene mellom trinnene blir sømløst og med mer faglig kontinuitet.

Bedre utnyttelse av personalets kompetanse.

Bedre og større fagmiljø som igjen kommer elevene til gode.

Større skole gir større frihet til organisering.

Pedagogisk – ulemper ved 1-10:

Mer oversiktlig å jobbe på en mindre skole

Utfordringer i forhold til sammenslåing av 2 skolekulturer

Større fare for mobbeproblematikk

Lite plass ute (hvis det blir som først tenkt)

Mange mennesker å forholde seg til

Fare for flere og større grupperinger

Små elever og foreldre kan oppleve frykt for eldre elever (som kan være vanskelig å få endret holdningene til)

Sammenslåing og samarbeid med to ulike kollegagrupper kan være vanskelig og veien til et godt personale kan gi store utfordringer, slik vi oppfatter det

Mange elever ønsker en ny start på ungdomsskolen (nytt sted)

Det kan være vanskelig å få hele personalet til å samarbeide, å sy sammen flere grupper

Vi er bekymret for at rombehov til de praktiske fagene våre blir nedprioritert i forhold til ungdomsskolen

Det krever mye organisering av friminutt

De yngste må ha få og faste voksne, verne godt om deres trygghet hvis det skal være 1.-10.skole! Viktig med kontinuitet.

Å motivere alle lærere til å jobbe på 1.-10.

Lære de store å oppføre seg sammen med små barn.

Morsomt å være vikar for gamle elever.

Større faglig miljø på huset.

Økonomi bør ikke være ett argument for 1-10 skole.

Hvordan møtes personalet hvis elevene på b og u har friminutt på forskjellige tider?

Videre ble det vist til en fagartikkel fra 2011 som tar opp at det er mer mobbing på 1-10 skoler

Pedagogisk – fordeler med 1-7:

Det er kjent for både elever, foresatte og lærere

Mindre miljø = mer oversiktlig

Lettere å samle hele skolen

Mindre forhold, det kan føles trygt for mange

De små kan erfare at ungdommer ikke er 'farlige'

Større uteareal pr elev.

Ny start for elever. De møter noe helt nytt og nye mennesker.

Pedagogisk – ulemper med 1-7:

Mer sårbart når det gjelder fagpersonell, mer personavhengig
Flere ufaglærte inn som vikarer
Mindre faglig miljø

3.4.3 FAU på Rødsberg ungdomsskole

FAU på Rødsberg påpekte i hovedsak synspunkter under praktiske fordeler og ulemper.

3.4.4 Dialogmøte med hovedtillitsvalgte

I dialogmøtet ble det lagt til grunn at det var mangel på forskning og at empirien omhandler skoler, byer eller kommuner under andre forutsetninger enn i denne konkrete saken, som gjelder tomt og to sentrumsskoler i Halden.

Fordeler ved 1-10

Utdanningsforbundet understreket at det var vanskelig å gi innspill om pedagogiske fordeler, men sa generelt at under gode forutsetninger kan en 1-10-skole styrke faglig samarbeid mellom trinnene. Det ble henvist til at lærerutdanningen utdanner mer faglærere, mot tidligere mer allmennlærere. Lærer på småtrinnene kan ikke undervis i ungdomsskolen.

Delta mente det kunne bli lettere å få til heltidsstillinger. I barneskolen kan man kombinere SFO og skole, mens det i ungdomsskolen er vanskeligere å få til lignende effekter, men at det kunne være en fordel i en 1-10-organisering.

Ulemper ved 1-10

De hadde ikke konkrete innspill når det gjaldt pedagogiske ulemper med 1-10 skole, men at det kunne by på ledelsesmessige utfordringer som kan gå på bekostning av kjerneoppgavene, og slik sett bli en ulempe.

Tilbakemeldingene i dialogmøtet gikk mye på ledelsessystemet og de praktiske konsekvensene med hensyn til at utearealet var for lite.

Utdanningsforbundet fremhevet viktigheten av at det er en ulempe ved en 1-10 skole er at elevene ikke får et skolebytte mellom barne- og ungdomsskolen.

3.5 Arbeidsgruppens oppsummering og syn

Medvirkningsgruppens innspill og uttalelser taler for seg selv. Arbeidsgruppen har vurdert pedagogiske fordeler og ulemper slik:

1- 10 skoler fordeler:

Det finnes ikke fordeler som er forskningsmessig belagt.

Forskningen heller imidlertid noe i retningen av at det faglige utbytte øker med større skoler, men ikke at store skoler i seg selv gir større faglig utbytte.

I dialog med skoleledere og kommuner som har erfaring med 1 – 10 skoler, gis det gode tilbakemeldinger. I følge tilbakemeldingene gir 1 – 10 skole et større fagmiljø blant lærere. Det gir muligheter til å organisere opplæringen på alternative måter.

Med en 1 – 10 skole vil det kunne være enklere å følge den røde tråden i opplæringen. 1- 10 skole vil kunne bidra til gode overganger og gi gode faglige drøftinger i personalet. Med innføringen av fagfornyelsen i 2020 hvor begrepene tverrfaglighet og dybdeløring er sentrale, vil en 1 – 10 skole ha gode muligheter. Det samme gjelder tilpasset oppløring. Språkoppløring for minoritetsspråklige vil kunne følge en enhetlig plan. Det er også mulig å se for seg at ungdomsskoleelever som trenger alternativ oppløringssarena vil kunne bidra i f.eks. kroppsøvningsfaget på barneskolen.

1- 10 skoler ulemper

Det finnes ikke ulemper som er forskningsmessig belagt.

Byggingen av en 1-10 skole har tradisjonelt kunnet vise til fordeler i anvendelsen av de pedagogiske ressursene på skolen. Tidligere kunne en i stor grad bruke pedagoger til å dekke kompetansebehovene på en skole uten større hindringer. I august 2015 kom endringer rundt kravet om kompetanse for undervisning både i barneskolen og ungdomsskolen. Oppløringssloven sammen med tilhørende forskrift tar opp i seg at det er to typer kompetansekrav for de som skal undervise. Kravene gjelder både ved ansettelse og ved undervisning. Blant annet i fagene norsk, matte og engelsk kreves det nå at lærerne på barnetrinnet har minimum 30 studiepoeng for å kunne undervise. På ungdomstrinnet kreves det tilsvarende 60 studiepoeng. Endringene betyr at en fra myndighetens side har pekt ut en tydelig endring hvor en går fra allmennlæreren som underviste i alle fag, til en fagspesifikk lærer som underviser i få fag, men med stor fordykning i sine emner.

1- 7 skoler fordeler

Det finnes ikke fordeler som er forskningsmessig belagt.

1 – 7 skole er den mest tradisjonelle måten å organisere skoler i Norge. Dette baserer seg på det et klart faglig skille mellom barne- og ungdomsskole hvor karakterer først innføres på 8. årstrinn. På denne bakgrunn er oppdelingen i barne- og ungdomsskoler logisk.

Det er store forskjeller på en førsteklassing og en ungdomsskoleelev både faglig og sosialt.

1- 7 skoler ulemper

Det finnes ikke ulemper som er forskningsmessig belagt.

Fagmiljøet på en 1 – 7 skole kan være for lite, noe som kan føre til at man mangler fagkompetanse i enkelte fag.

Oppsummert finner arbeidsgruppa at det ikke er pedagogikken som er avgjørende for om det skal besluttes 1-10 eller todelt skole.

3.5.1 Arbeidsgruppens matrise. Pedagogiske fordeler og ulemper

	Pedagogiske Fordeler	Pedagogiske Ulemper
1- 10	<ul style="list-style-type: none"> - Finnes ikke forskningsmessig belegg, men forskning heller i retning av at faglig utbytte øker på store skoler (T. Nordahl) - større faglig miljø for lærere med flere fagspesialister - gode muligheter for alternativ organisering på tvers av trinn, herunder spesialundervisning - overgang mellom barne – og ungdomsskole - samarbeid mottaksklasser - Et sammenhengende skoleløp med samkjørt vurderingspraksis 	<ul style="list-style-type: none"> - Finnes ikke forskningsmessig belegg - Nye kompetansekrav for undervisning - Skepsis hos personalet på ungdomsskolen - Større avstand til skolenes ledelse - Elevene fra Os får ikke skifte skole mellom barne- og ungdomsskole - Utdfordrende å finne naturlige møtepunkt mellom barne- og ungdomstrinn - Forskjellig arbeidstid barne- og ungdomsskoler - Flere elever vil miste muligheten det kan gi å begynne på en helt ny skole.
1- 7	<ul style="list-style-type: none"> - Finnes ikke forskningsmessig belegg - HK har god erfaring med 1 – 7 skoler - Oversiktlig fagmiljø - enklere å arbeide med skoleutviklingsarbeid 	<ul style="list-style-type: none"> - Finnes ikke forskningsmessig belegg - Mindre fagmiljø
<p>Det er lite som tyder på at det skolestørrelsen som avgjør kvaliteten på elevenes læring. (Hattie)</p>		

4.0 Praktiske fordeler og ulemper

4.1 Innledning

I motsetning til arbeidet med utredningen av pedagogiske fordeler og ulemper er gjennomgangen av praktiske fordeler og ulemper mer konkret. Norges miljø- og biovitenskapelige universitet har nylig utgitt publikasjonen «Uteområder i barnehager og skoler». Denne gir bakgrunnsmateriale om kvalitet og arealnormer som er relevant for utarbeidelsen av denne rapporten.

Medvirkningsmøtene ga også klarere tilbakemeldinger og samtlige informantgrupper fremla synspunkter på dette temaet.

Rapporten innleder dette kapitlet med arbeidsgruppens gjennomgang av praktiske fordeler og ulemper, for deretter å gå litt dypere inn i arealmessige fordeler og ulemper ved 1-10-skole og 1-7-skole i sentrum. Innspillene fra medvirkningsmøtene blir behandlet deretter.

Elevrådene hadde forberedt seg godt, de fremstod reflekterte og hadde flere gode innspill. Referatene følger som vedlegg til rapporten.

4.2 Arbeidsgruppens gjennomgang av praktiske fordeler og ulemper

1- 10 skoler fordeler

En kan se for seg at en 1 – 10 skole vil gi større mulighet for fleksibilitet. Ledelsen vil bestå av flere og oppgavene kan fordeles hensiktsmessig. Det vil være muligheter til flere faglærere som har fordypet seg i fag. Det vil være flere muligheter til å sette sammen elevgrupper med spesielle behov. Skolen vil ha flere egnede lokaliteter til fellesaktiviteter.

1- 10 skoler ulemper

Med en 1 – 10 skole vil antall kvadratmeter pr. elev være mindre enn på en 1 – 7 skole. Grunnen til dette er at det vil være flere elever på en 1 – 10 skole og at skolebygget sannsynligvis vil måtte oppta mer av grunnen. Samtidig sier anbefalinger om utemiljøet at det er kvaliteten på uteområdet som er avgjørende. En ny rapport om skolers uteområder fra September 2019 (NMBU) anbefaler at for små uteområder bør kompenseres ved å høyne innholdskvalitetene. Utearealets kvalitet er viktigere enn størrelsen. En 1 – 10 –skole vil gi lavere antall kvadratmeter per elev på bakgrunn av høyere elevtall.

Det kan være en ulempe med 1 – 10 skoler hvis ungdomstrinnet har få elever i forhold med barnetrinnet, det blir altså utfordringer med skolekretsene med en 1 - 10 skole. I Stavanger har man gått bort fra 1 – 10 skoler. Innføringen av 1- 10 –skoler var i stor grad økonomisk begrunnet. Man de erfarte at det utfra skolestrukturen ble for stor andel elever på ungdomstrinnet sammenlignet med barnetrinnet. Rektorene i Stavanger kommune er fornøyd med at skolen har en struktur med atskilte barne- og ungdomsskoler.

Sammenslåing av to organisasjoner er både utfordrende og tidkrevende. Det kan oppstå subkulturer i personalet, noe som igjen kan føre til at det blir ledelsesmessig krevende.

1- 7 skoler fordeler

Mer uteareal per elev kontra 1 – 10 skole

1- 7 skoler ulemper

En 1- 7 skole vil generelt utnytte arealet mindre effektivt enn en 1 – 10 skole, blant annet når det gjelder fellesarealer.

4.2.1 Arbeidsgruppens matrise. Praktiske fordeler og ulemper

	Praktiske fordeler	Praktiske ulemper
1 - 10	- Større ledelse med muligheter for delegering	- mindre uteareal pr. elev - en mer kompleks ledelsesoppgave - Skjev fordeling av elevmassen på barne- og ungdomstrinn. - Sammenslåing av to organisasjoner er både utfordrende og tidkrevende. - Flere som brukere til spesialrom
1 - 7	- mer uteareal pr. elev	- Mindre arealeffektivt

4.2.2 – Nye lokaler kontra gamle – læringsmiljø

Forskningen sier at lokalenes beskaffenhet har betydning for elevenes læringsutbytte.

Man ser at standarden på byggene samvarierer med den innsatsen elever har i timene.

Postdoktor Arnt Ove Hopland ved Institutt for foretaksøkonomi ved NHH

<http://www.skoleanlegg.utdanningsdirektoratet.no/artikkel/187/24/Godt-fysisk-laringsmiljo-gir-bedre-laring>

4.3 Arealmessige fordeler og ulemper

En samlokalisering av trinnene 1-10 på Os innebærer en dobling av elevtallet. Os skole har i dag et elevtall på 295 elever, mens Rødsberg har 326. Parallelloppdraget som ble gjennomført høsten 2018 la også dette til grunn: oppdraget var å skissere en 1-10 skole for 660 elever.

Statlige anbefalinger for skolers uteområder har tidligere vært 50m² /elev, omtalt i rapporten *Skolens utearealer*, fra 2003 (Sosial- og helsedirektoratet). Rapporten, og særlig arealanbefalingen, har vært omstridt og fagmiljøene har over tid etterspurt oppdaterte anbefalinger.

NMBU¹ utga i september 2019, på oppdrag for Helsedirektoratet og Utdanningsdirektoratet, publikasjonen «*Uteområder i barnehager og skoler - Hvordan sikre kvalitet i utformingen*». Publikasjonen inneholder anbefalinger for skoleanlegg, blant annet følgende konkrete arealstørrelser:

- *Uteområdet pr. elev i grunnskolen bør være på minst 30 m².*
- *For skoler som er fra 100 –499 elever brukes anbefalingen om 30 m² pr. elev.*
- *For skoler som har flere enn 500 elever anbefales det å beregne et tillegg på 15m² pr. elev.* [.....]
- *I bysentrum/ tett bybebyggelse anbefales det at arealet kan reduseres til 18 m² pr elev og 15 m² pr barn i barnehager. Det anbefales at kommunene kartfester og identifiserer sonene.* [.....]
- *Det anbefales at for små uteområder bør kompenseres ved å høyne innholdskvalitetene.* [.....]

¹ Norges miljø- og biovitenskapelige universitet (Ås)

I definisjonen av hva som skal regnes med som skolens uteområde, legger publikasjonen veiledningen til § 5-6. i TEK 17 (Direktoratet for byggkvalitet) «Minste uteoppholdsareal (MUA) til grunn:

«Uteoppholdsareal er areal som er egnet til lek, opphold og rekreasjon. Uteoppholdsarealet omfatter den ubebygde delen av tomta, som ikke er avsatt til kjøring og parkering. Areal avsatt til for eksempel søppelkasser, sykkelstativ og lignende er ikke egnet til opphold, og skal ikke medregnes i uteoppholdsarealet.» (Kommunal og moderniseringsdepartementet, 2014 s. 31).

Arbeidsgruppen har gjort noen teoretiske øvelser for å gi et sammenlikningsgrunnlag. Det presiseres at eksemplene som presenteres ikke er ment som svar på hva som er en hensiktsmessig plan for området, men er en kvantitativ gjennomgang. Eksemplene som sammenliknes er:

1. a) 1-7 uten uteoppholdsareal på tak
b) 1-7 med uteoppholdsareal på samtlige takflater

2. b) 1-10 uten uteoppholdsareal på tak
a) 1-10 med uteoppholdsareal på samtlige takflater

For å kunne gjøre sammenlikningen må noen rammer legges til grunn. Disse rammene er i denne sammenheng ikke ment som anbefalinger, de legges til grunn utelukkende for at eksemplene skal være sammenliknbare. Rammene er:

1. Øvelsen gjøres innenfor Os-tomta (Gårdsnr.66, Bruksnr. 473)
2. Øvelsen legger 330 elever til grunn for 1-7, og 660 elever til grunn for 1-10
3. Øvelsen svarer ikke ut romprogram for noen av alternativene, og gir kun grove arealanslag
4. Halden Bad, SFO-bygget og gymsalen er fjernet for å frigjøre plass
5. Arena og basishall har samme fotavtrykk som i reguleringsplan for «Favn»-prosjektet
6. For 1-7 eksemplet legges det til grunn et tilbygg med fotavtrykk på ca 1000 m² (hentet fra *Link* skisseprosjekt - bevaringsalternativet)
7. For 1-10 eksemplet legges til en fløy tilsvarende fløyen tiltenkt 8-10 trinnene fra «Favn»
8. Parkering for biler forutsettes løst utenfor arealet (det tas høyde for et fåtall HC-plasser)

Utearealene som anslås er bruttoarealer og for å komme frem til nyttbart areal må det trekkes fra areal til sykkelparkeringer, varemottak mv.

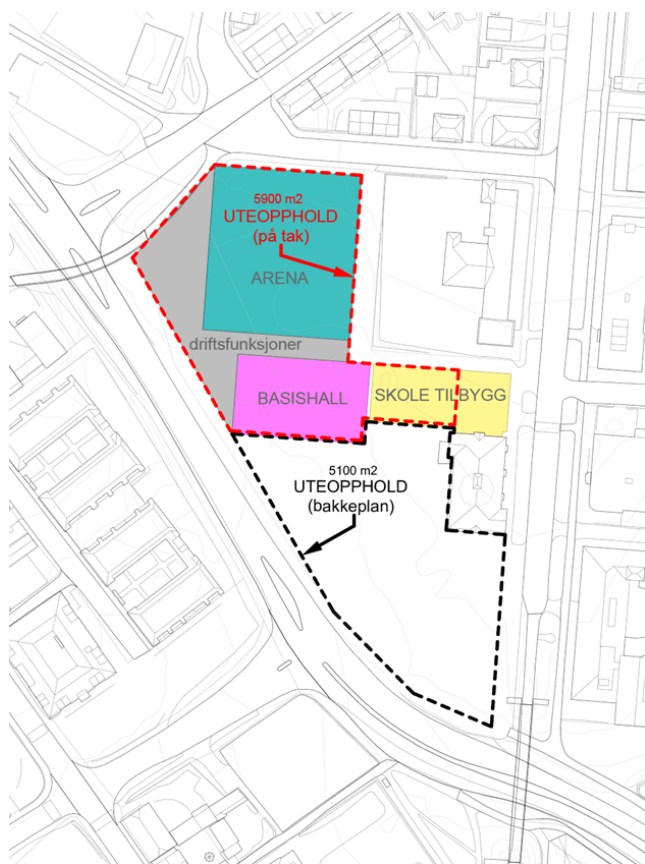
Eksempel 1.

a) 1-7 uten uteoppholdsareal på tak (**sort stiplet areal**)

$$\text{Uteoppholdsareal: } 5.100\text{m}^2 \quad / \quad 330 \quad = \quad \underline{\underline{15,5 \text{ m}^2/\text{elev}}}$$

b) 1-7 med uteoppholdsareal på samtlige takflater (**rød stiplet areal + sort stiplet areal**)

$$\text{Uteoppholdsareal: } 11.000\text{m}^2 \quad / \quad 330 \quad = \quad \underline{\underline{33,3 \text{ m}^2/\text{elev}}}$$

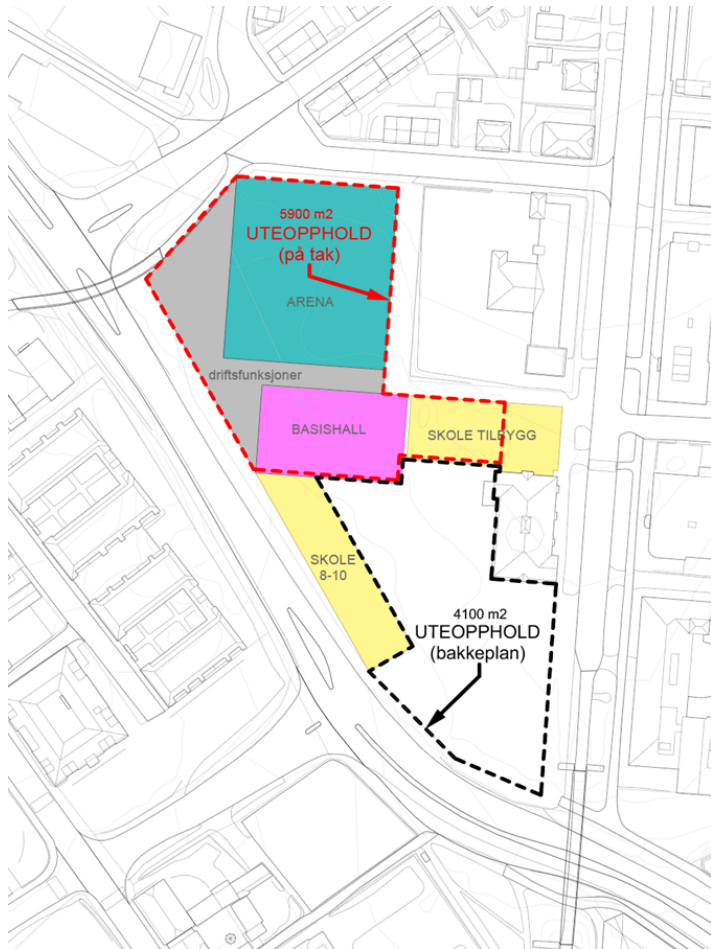
Eksempel 2.

a) 1-10 uten uteoppholdsareal på tak (**sort stiplet areal**)

$$\text{Uteoppholdsareal: } 4.100\text{m}^2 \quad / \quad 660 \quad = \quad \underline{\underline{6,2 \text{ m}^2/\text{elev}}}$$

b) 1-10 med uteoppholdsareal på samtlige takflater (**rød stiplet areal + sort stiplet areal**)

$$\text{Uteoppholdsareal: } 10.000\text{m}^2 \quad / \quad 660 \quad = \quad \underline{\underline{15,2 \text{ m}^2/\text{elev}}}$$

4.3.1 Arbeidsgruppens matrise 1-10 - uteoppholdsareal

	Praktiske fordeler	Praktiske ulemper
1 - 10	-gir mulighet til å utnytte arealet i sentrum bedre. Mer arealeffektivt.	-mindre uteareal pr. elev -fordrer bruk av takflater, som er krevende -vanskelig å tilby alderstrinnene «sine» arealer, flytende grenser
1 - 7	-mer uteareal pr. elev -mer fleksibilitet til å plassere bygningsvolum, som gir større frihet til utforming av uteområder	-

4.3.2 Oppholdsareal på takflater - fordeler og ulemper

Om man skal innpasse en 1-10, arena og basishall på Os-tomta, og samtidig oppnå et uteoppholdsareal der man legger NMBU sin rapport til grunn foreligger følgende to alternativ:

- Benytte seg av takflater til uteoppholdsareal
- Erverve tilleggsareal

Bruk av takflater til uteoppholdsareal er en voksende trend, både i skolebygg og annen bebyggelse. Årsakene til dette henger blant annet sammen med økt urbanisering og press på byområder. Å ta i bruk takflatene til uteopphold åpner for å «bruke tomte to ganger», og man

oppnår på den måten høyere arealeffektivitet. I noen tilfeller også bedre arealer, da man kommer opp i høyden der luftkvalitet, solforhold og støynivåer kan være lavere. Opphold på tak reiser imidlertid praktiske utfordringer; bl.a. adkomst og høydeforskjeller i den sammenhengen. I dette tilfellet, hvor vi snakker om tilrettelegging for allmenn bruk av uteområdet også utover byggets åpningstid, er det mulig, men krevende å sikre god adkomst til tak.

Om arealene også skal fungere som bydelspark ut over skoledagen skal de være universelt utformet også i dette tidsrommet. Den gunstigste løsningen for dette vil være adkomst via rampe. Heis kan være et alternativ, men drift av denne utenom skolens åpningstid kan by på utfordringer.

For å oppnå en god tilgang til taket fordrer det at hovedgrepet for utforming tar dette inn over seg som grunnleggende designpremiss. Det betyr å minimere konstruksjonstykkelse på tak, grave ned bygningsmassen så langt det lar seg gjøre, legge de høyeste byggene på de laveste områdene av tomta, samt å legge adkomsten på de høyeste delene av tomta. For hver meter man klarer å redusere høyden, sparer man 15-20 lengdemeter med rampe. Rampen vil også, i seg selv, ta av utearealet.

Siden det forrige prosjektet «Favn» ble planlagt, har det kommet nye anbefalinger for uteområder i barnehager og skoler.

Publikasjonen *Uteområder i barnehager og skoler*² påpeker utfordringer med å oppnå god kvalitet i uteområder på takarealer, og gir følgende punktvisse anbefalinger;

- *Takløsninger for nye anlegg bør unngås og er ingen fullgod erstatning for uteområder på bakken for barnehager og skoler.*
- *Dersom man likevel må benytte takløsninger, bør det finnes et minimumsareal på 2000 m² på ett sted for både skoler og barnehager.*
- *Dersom tak tas i bruk bør det stilles krav om at takkonstruksjonen tåler tilstrekkelig vekstmedium som muliggjør å etablere busk- og trevegetasjon.*
- *Det bør også etableres sol- og vindbeskyttelse på takene fordi de er mer vindutsatte og soleksponerte enn områder på bakken.*
- *Tak krever ekstra sikkerhetstiltak som bør beskrives.*
- *Takene bør være åpne og lett tilgjengelige fra utsiden både av hensyn til brann, evakuering ol. og av hensyn til tilgjengelighet for alle.*
- *I forbindelse med godkjenning i henhold til forskriften for miljørettet helsevern bør det beskrives hvordan tilsyn ordnes i forbindelse med utradisjonelle løsninger.*

²NMBU, September 2019, på oppdrag for Helsedirektoratet og Udir.
Halvorsen Thorèn K.H, Nordbø, E.C.A., Nordh, H., Ottesen I.Ø.

4.3.3 Arbeidsgruppens matrise takflater

	Fordeler	Ulemper
	Oppholdsareal på tak <ul style="list-style-type: none">- Arealeffektivt; «bruker tomta to ganger»- I noen tilfeller kan man oppnå bedre luft, støy- og solforhold	Oppholdsareal på tak <ul style="list-style-type: none">- Forutsetter at adkomst blir et førende designpremiss, som gir mindre fleksibilitet for å imøtekomme andre designkriterier- Lange ramper kan gi en viss terskel for å ta arealene i bruk – fare for at de blir stående tomme

4.4 Medvirkning praktiske fordeler og ulemper

Samtlige informantgrupper ytrer bekymring for at utearealet er for lite på en 1-10-skole. Arbeidsgruppen har sett hen til den nye rapporten fra NMBU og den rapporten lagt til grunn er det lett å konkludere med at medvirkningsgruppene syn er sammenfallende med arbeidsgruppens funn.

I «Favn» prosjektet kom det flere innspill og en innsigelse på at uteområdet var for lite. Dette bør hensyntas i denne videre prosessen.

Arbeidsgruppen har presentert noen eksempler over, som skal gi et overblikk med hensyn til antallet kvadratmeter uteareal per elev.

Utformingen på arenataket kan løse arealproblemet, men løsningen er ikke anbefalt jf. NMBU-rapporten. Forut for ny prosjektering og nye romprogram kjenner ikke arbeidsgruppen til utformingen og koblingen mellom arena og skolebygg. En funksjonell 1-10-skolegård er avhengig at det erverves tilleggsarealer.

4.4.1 Rødsberg ungdomsskole

Personalet på Rødsberg peker på de praktiske ulempene ved 1-10-skole og fremhever ingen praktiske fordeler.

De sier at alle tegn i tiden tilsier at det blir mere praktiske fag. Og det er behov for mer plass til å drive med praktiske fag. 1-10- skole fører til mindre areal.

De peker på behov for flere fotballbaner. Tomten skal utvikles mye for å få plass mener lærer. Os bruker også fotballplassen mye. I forrige løsning (Favn) var det tegnet inn en fotballbane. Det er alt for lite. Kvalitet skulle oppveie.

Rødsberglærerne følte seg nedprioritert i prosessen som har vært. Det har vært stort fokus på Os, men lite på Rødsberg. Vedrørende uteareal har det vært uttalelser både på ledelsesnivå i Halden og i fylket på at det er viktigst at de små barna får gode utearealer. Hva med ungdommene på Rødsberg?

Personalet på Rødsberg er unisont enige om at 1-10 skole ikke er en god løsning i dette tilfellet. Og hovedbegrunnelsen for dette synet er at tomten på Os er for liten.

Plasstillitsvalgt på Rødsberg tok for seg de samme synspunktene i sitt innspill.

4.4.2 Os skole

Personalet på Os var også opptatt av at arealet per elev må følge normer og at manglende uteareal må kompenseres med kvalitet. Og det ble understreket at organiseringen både innenfor skolens vegger og utendørs var viktig.

4.4.3 Dialogmøte - HTV

Utdanningsforbundet påpekte at manglende uteareal var det viktigste argumentet mot 1-10-skole i Halden sentrum. Det er viktig hvordan skolebygget utføres. Det må organiseres med «trygge» soner.

Utdanningsforbundet var usikre på om kapasiteten på spesialrom var høy nok, og påpekte at det var nødvendig å sikre spesialrommene. F eks er det ikke nok med et musikkrom på en 1-10-skole.

Konklusjonen fra HTV er at uteareal er nøkkelen, både til undervisning og til en helsefremmende skole.

4.4.4 FAU på Os skole

FAU på Os gjorde det klart at det er ulike meninger i foreldregruppa på skolen og det vil de respektere i innspillet.

FAU klargjorde at de ville legge frem mest *bekymringer* som innspill, med andre ord hva som kan bli ulemper om de ikke ivaretas godt nok.

Praktiske fordeler

Lærerne blir godt kjent med elevene når de er på samme sted over lang tid. Det kan være positivt.

Praktiske ulemper

Det ble for lite uteareal i «Favn». De henviste til en helt ny rapport fra NMBU som blant annet behandler normtall for uteareal. Rapporten sier 18 m² uteareal på skoler per elev i by. Det henger sammen med kvaliteten på uteområdene. Takløsninger bør unngås. Bruk av tilleggsareal som Busterudparken og Schultzedalen bør unngås.

De mener at skillet mellom barne- og ungdomsskole ikke var tydelig nok i «Favn»-prosjektet. Det kan bli utfordrende å inkludere/inkorporere barn fra andre skoler som kommer inn i en skole hvor flertallet har gått siden barneskolen (Berg og Gimle).

Det har vært mye snakk om kvalitet på utearealer. Vi erfarer nå at barna som er på Folkvang har fått andre aktivitetsmuligheter enn bare ballbinger, at det er populært og fører til høyere aktivitetsnivå.

Det er viktig at man ikke snevrer inn skolegrensene for å få ned elevtallet. Det vil gjøre noe med mangfoldet i sentrumsskolen. Slik det er nå er det barn fra alle samfunnslag og kulturer, det er bra for barna.

FAU er bekymret for kulturen mellom Os og Rødsberg som de opplever som motsetninger i prosessen. Os er for prosjektet og Rødsberg er mot. Hvor mange år vil det ta å bygge ny kultur? De viste til Kongeveien skole som de mener har hatt kulturproblemer ved sammenslåing. De frykter at slike motsetninger kan bli den største utfordringen i dette prosjektet.

Mange av 1-10 skolene som er andre steder i landet er organisert slik at det er de samme elevene som går der i 10 år. Her kommer det nye elever fra to andre barneskoler. Det kan handle om organisering av skolen hvorvidt man lykkes med 1-10 med elever som kommer fra andre skoler.

Det må planlegges godt for hvordan man løser utfordring med lite uteareal, og pekte på blant annet antallet m² per elev satt i sammenheng med kvalitetsnivået på utearealene.

De sier det er positivt med utredningen som foregår nå. Den kan fange opp momenter som ikke har vært med tidligere i prosessen.

FAU sier at vurderingen om differensierte friminutt må utredes. Det er komplisert med tanke på timeplan og logistikk.

FAU er redd for at det blir bygget hall og at skolen ikke kommer. Greit at man ferdigstiller hall først, men ikke at det er to helt separate prosjekter.

Arbeidsgruppen refererte til vedtaket som sier at det skal ses i sammenheng.

4.4.5 FAU på Rødsberg

FAU på Rødsberg fryktet at Rødsberg blir glemt hvis Os blir 1-7-skole. De understreket at Rødsberg ikke er en god bygning å drive moderne skole i og de sa at det er krav til universell utforming også i denne bygningsmassen. Rødsberg trenger mer enn vedlikehold. Det er like mange elever der som trenger en god skole - som det er på Os. De påpekte at utearealet på Rødsberg var trangt og med lav kvalitet.

4.4.6 KFU (Kommunalt foreldreutvalg)

Møtet med KFU som overbygning over FAU representerte avgiverskolene. KFU møtte med leder og FAU-ledere på Berg skole og Gimle skole.

KFU påpekte viktigheten av at skolene blir oppgradert og universelt utformet.

De ga uttrykk for bekymring ved at det bygges en idrettshall først, redd for at skolene ikke kommer, men skjønner forpliktelsene. Skolene må være med i prosessen.

Hvis det blir 1-10 så er det viktig med en tydelig ledelse, helst med erfaring fra 1-10. Det å slå sammen skoler er vanskelig, man må ha med lærerne ellers blir prosessen vanskelig. Sikkert ikke fort gjort å endre en kultur.

Det ble poengtert at det er lærerne som gjør at det blir god kvalitet og at det er viktig at det er penger til å drifte riktig – ikke bare bygge en skole.

Videre bemerket KFU at hvis det blir en 1-7-skole på Os, så må det være en plan for Rødsberg. Rødsberg er like dårlig som Os.

KFU ytret bekymring for at bussing fra sentrum til Folkvang dro ut i tid. Det utgjorde en merbelastning for lærerne på skolen.

5. Økonomi

5.1 Grunnlag for areal- og kostnadsanslag

5.1.2 Skolebyggets areal (innendørs)

På vegne av Utdanningsdirektoratets (Udir) rådgivningstjeneste for fysisk læringsmiljø utarbeidet Norconsult i 2015 et notat³ som sammenligner arealnormer for tre skoleslag i kommunene Bergen, Bærum, Oslo, Stavanger og Trondheim. Kommunene i utredningen ble valgt på bakgrunn av at de er store utbyggere av skolebygg og at de har utarbeidet standard arealskjemaer for nye skolebygg. Notatet er ment for å gi et sammenligningsgrunnlag ved planlegging av arealbehov for grunnskoler. Notatet er brukt som basis for beregningene i oppsettet nedenfor.

Relevante referansetall er hentet fra notatet og brukt som basis for beregningene i oppsettet nedenfor. Notatet oppgir areal i netto. For å komme frem til bruttoareal, som benyttes i vår rapport, er det lagt til grunn en brutto/nettofaktor på 1,5. Det er benyttet en konservativ brutto/nettofaktor for å ta høyde for at de gamle skolebyggene ikke er like arealeffektive som nybygg. Udir-tallene er hentet fra nybygg-prosjekter, og det må tas høyde for lavere arealeffektivitet ved rehabiliteringsprosjekter.

	Netto m ²	Brutto m ² (faktor 1,5)
Udir-rapport: Barneskoler - 400 elever	8,5	12,7
Udir-rapport: Ungdomsskoler - 450 elever	9	13,5
Udir-rapport: Kombinertskoler - 600 elever	8	12
Kongeveien skole	8	12
Os, estim. arealbehov ved barneskole, 330 elever (basert på Udir-tallene)		4200
Rødsberg, estim. arealbehov ungdomsskole, 330 elever (basert på Udir-tallene)		4455
Os, estim. arealbehov ved kombinertskole, 660 elever (basert på Udir-tallene)		7920

Denne øvelsen synliggjør arealeffektiviteten ved delt skole kontra kombinert skole. Det totale skolearealbehovet ved delt skole er **8.655 m²**, mot **7920 m²** ved kombinert skole, dersom man skal legge referansetallene fra Utdanningsdirektoratet til grunn.

Studien fra Utdanningsdirektoratet er entydig når det gjelder arealeffektivitet; større elevtall gir konsekvent lavere m²/elev. Utdanningsdirektoratets studie tilbyr ingen forklaring på disse

³ Presentasjon av arealnormer for grunnskoler i fem kommuner;

http://www.skoleanlegg.utdanningsdirektoratet.no/uploads/Artikler_vedlegg/Sammenligning_grunnskoleareal_2015.pdf

sammenhengene, men det er nærliggende å legge til grunn at større elevtall gir muligheter for å dele funksjoner og arealer, slik at bygget blir mere arealeffektivt.

5.1.3 Arealbehov som legges til grunn i kalkylen

Dagens skolebygg på Os utgjør ca. **3200 m²**. Arealeffektiviteten i eldre bygg er lavere enn moderne bygg. Den vil sannsynligvis økes betraktelig ved ombygging av planløsninger, men aldri bli like effektiv som en planløsning i et nybygg. Ved å regne konservativt og inkludere marginer, vil det i beregningene legges til grunn at alternativet **barneskole** vil ha behov for et tilbygg på ca. **3500 m²**, mens en **kombinertskole** vil ha behov for et tilbygg på **5.300 m²**.

Eksisterende bygg på Rødsberg ungdomsskole utgjør ca 4.850 m², som er mer areal /elev enn referansetallene fra Udir. Igjen må det legges til grunn at eldre skolebygninger ikke er like arealeffektive. Ved å ta høyde for det, og samtidig jobbe ut fra at universell utforming sannsynligvis sikres mest effektivt gjennom å bygge en ny inngangsfløy med heis og andre nødvendige nye funksjoner over 4 etg., legges det i de videre beregningene til grunn at Rødsberg trenger et tilbygg på 500 m² for alternativet delt barne- og ungdomsskole.

5.1.4 Byggekostnad som legges til grunn i kalkylen

Ved beregning av byggekostnader der det ikke foreligger prosjekteringsgrunnlag eller mulighetsstudier må det jobbes ut fra referansepriser fra andre prosjekter.

Norsk Prisbok er en kontinuerlig oppdatert prisdatabase og inneholder blant annet erfaringspriser pr. kvadratmeter BTA spesifisert etter bygningstyper. Siste utgivelse var januar 2019, og denne er lagt til grunn for kostnadsanslagene, men med noen oppjusteringer for å ta høyde for prisutvikling i markedet, samt usikkerhet. For flerbrukshallen er kvadratmeterprisen oppjustert betydelig, for å ta høyde for delvis nedgravd løsning og en krevende takkonstruksjon. Norsk Prisbok har ikke referansetall for rehabiliteringsprosjekter, og erfaringstall fra kommunens egne prosjekter er derfor lagt til grunn, oppjustert med hensyn til usikkerhet. Følgende tall er lagt til grunn:

Kategori	Norsk Prisbok 2019	Oppjustert (lagt til grunn)
Skolebygg, 3 etg:	33.399 /m² BTA	38.000 /m² BTA
Rehabilitering, skole:	--	28.000 /m² BTA

5.2 Alternativenes bygningsmessige tiltak

5.2.1 Samlet 1-10 skole på Os

- Eksisterende skolebygning på Os på 3.200 m² beholdes og rehabiliteres.
- Halden Bad rives.
- Os skole's gymnastikksal og SFO-bygning rives.
- Det bygges nytt tilbygg for å huse 1.-10. trinn.
- Idrettsarena bygges.
- Basishall bygges.

- Rødsberg skole blir overflødig når ny skolebygning tas i bruk. Eventuel bruk av eksisterende gymnastikksal på Rødsberg sees bort fra.

5.2.2 Delte skoler med 1.-7. trinn på Os skole og 8.-10. trinn på Rødsberg

- Eksisterende skolebygning på Os på 3.200 m² beholdes og rehabiliteres.
- Halden Bad rives.
- Os skole's gymnastikksal og SFO-bygning rives.
- Det bygges nytt tilbygg for å huse 1.-7. trinn. Dette anslåes å være ca. 2.400 m² mindre enn tilbygget for alternativet 1-10.
- Idrettsarena bygges.
- Basishall bygges.
- Rødsberg skole rehabiliteres. Skolebygning (uten gymsalbygget) er på ca. 4.850 m². Siden dette ikke var en del av forrige prosess ble mulighetene i eksisterende skolebygning ikke kartlagt. Følgende er lagt til grunn nå:
 - Markedsmessig m²-pris for rehabilitering av eksisterende skolebygning.
 - Tilbygg skjønsmessig anslått til 500 m² (i hovedsak tilpasning til universell utforming)
 - Størrelse på utendørs oppholdsareal for elever vil i praksis bli redusert på grunn av nevnt tilbygg.

5.3 Alternativenes kostnader

Idrettsarena og basishall:

Poster:	Arena og basishall:
<u>Byggekostnader:</u>	
- Idrettsarena og basishall; 7.065 m ² á 39.000,-	275 mill.
<u>Tilskudd:</u>	
- Tippemidler	- 29 mill.
- Tilskudd fra Østfold Fylkeskommune	- 40 mill.
Kostnad brutto etter tilskudd:	202 mill.

Skoler:

Poster:	Os skole 1-10:	Os 1-7:	Rødsberg 8-10:
<u>Byggekostnader:</u>			
- Eksisterende bygg Os 3.200 m ² á 28.000,-	90 mill.	90 mill.	
- Nybygg 1-10 OS 5.927 m ² á 38.000,-	225 mill.		
- Nybygg 1-7 Os 3.500 m ² á 38.000,-		133 mill.	

- Eksisterende bygg Rødsberg 4.850 m ² á 28.000,-			136 mill.
- Nybygg Rødsberg 500 m ² á kr. 38.000,- . (Dette er i hovedsak ment å være inngangsparti med heis etc. til alle etasjer.)			19 mill.
Kostnad brutto:	315 mill.	223 mill.	155 mill.

Kommentarer

- Begge alternativ vil medføre prisstigning i forhold til kostnadsnivå og budsjett lagt til grunn i forrige prosjekt som ble avlyst. Dette er ikke tatt med i det kostnadsmessige oppsettet.
- Byggekostnad for idrettsarena tar hensyn til omlegging av Os-bekken, et kostbart takverk og nedgravd løsning.
- Erverv av tilleggsareal til nåværende tomt på Os er ikke tatt med i det kostnadsmessige oppsettet.
- Det legges til grunn allerede innvilgete tippemidler på kr. 15 millioner, og i tillegg at søkte midler på kr. 14 millioner også innvilges.
- Tilskudd på kr. 40 millioner fra Østfold fylkeskommune forutsettes å stå ved lag.
- Det hefter stor usikkerhet til tallene.
-

5.3.1 Usikkerhet med kalkyler

Arbeidsgruppen har redegjort for at det er usikkerhet til tallene. Kalkylene baserer seg som kjent på erfaringstall. Når det gjelder Os skole bygger kalkylene på Links forslag, og det romprogrammet som lå til grunn for parallelloppdraget som til sist kåret «Favn».

Hvis man legger referansetallene fra Utdanningsdirektoratet til grunn, jf. kapittel 5.1.2 tilsier det et arealbehov på ca. 4.200 m² på Os skole.

I oversikten i kapittel 5.3 Alternativenes kostnadsestimater, under skoler, rad 3, viser byggekostnad for nybygg 1-7 på Os et behov på 3.500 m².

Ved gjennomgang av prosjektet på nytt, med et nytt besluttet romprogram bør det være vesentlig potensiale i å redusere arealet på nybygget, kanskje opp mot 1.000 m². Det vil i så fall redusere kostnaden på Os skole 1-7-alternativet, med kr. 38.000'. Begrunnelsen for denne usikkerheten er at Os skoles hovedbygning er et gammelt og lite arealeffektivt bygg.

Dette illustrerer risikoene med tallene. Dette er kalkyler, og feilmarginer kan føre til høyere kostnader eller lavere kostnader.

5.4 Alternativenes driftsmessige forhold

5.4.1 Samlet 1-10 skole Os.

- Idrettsarenaen vil bli ferdigstilt og tatt i bruk tidligere enn skolebygningen.

- Elever vil frem til ferdigstilling av nytt skolebygg fortsette i sine lokaler på gml. Folkvang skole og Rødsberg skole.
- Rehabiliteringen av eksisterende Os skole vil gi et formålstjenlig bygg, om enn ikke helt optimalt grunnet byggets mange etasjer og konstruksjonsmessige begrensninger.
- Lagt NMBU-rapporten til grunn fremstår det som det beste alternativet for å øke utearealet er å erverve tilleggsareal. På den bakgrunn har arbeidsgruppen sett på dette som et alternativ til areal på takflatene, eller også at areal på tak kan komme som et tillegg, evt. med innvendig adkomst via trapp, heis eller eventuelt bro kun for skolens bruk.

5.4.2 Delte skoler med 1.-7. trinn på Os skole og 8.-10. trinn på Rødsberg

- Idrettsarenaen vil bli ferdigstilt og tatt i bruk tidligere enn skolebygningen.
- Elever vil frem til ferdigstilling av nytt skolebygg på Os fortsette i sine lokaler på Folkvang skole.
- Rødsberg skole krever rehabilitering i et slik omfang at skolen ikke kan benyttes til undervisning i denne perioden. Det er nærliggende å tenke seg at dette utføres etter at Os skole er tatt i bruk. Folkvang skole vil da stå ledig igjen og til disposisjon for elevene på Rødsberg.
- Rehabiliteringen av eksisterende Os skole vil gi et formålstjenlig bygg, om enn ikke helt optimalt grunnet byggets mange etasjer og konstruksjonsmessige begrensninger.
- Dette alternativet gir lite sambruk av arealer bortsett fra fasiliteter i idrettsarena. Dette medfører teoretisk sett et areal ca. 2.400 m² mer enn i det andre alternativet. Gymsalbygget på 1.177 m² på Rødsberg kommer i tillegg og nevnes separat på grunn av usikkerhet rundt bruken.

5.5 Driftsutgifter

I utredningen av driftskostnadsestimater knyttet til hhv todelt skole og 1-10 skole i sentrum har det vært nødvendig å legge en del forutsetninger til grunn. De samme alternativene og forutsetninger som er lagt til grunn for beregning av investeringskostnadene er lagt til grunn for beregning av driftskostnadene. Videre er det i begge alternativene forsøkt å trekke ut de kostnadselementene som vil utgjøre en forskjell mellom alternativene. Det er dermed ikke satt opp oversikter som viser anslag på de totale driftskostnadene.

Kostnadselementene som kan utgjøre forskjeller mellom de to alternativene er:

- Lønnsutgifter
- Forvaltning, drift og vedlikehold (FDV)
- Finanskostnader (Renter og avdrag)
- Andre utgifter, som midlertidig skoleskyss for de som bor mer enn 4km unna
-

5.5.1 Lønnsutgifter

Under begrepet lønnsutgifter ligger alle typer lønnskostnader til lærere, assistenter, miljøarbeidere, vikarer o.l. inkludert alle sosiale utgifter.

En eventuell 1 – 10 skole vil ha samme antall elever som dagens to skoler, Rødsberg og Os. Man vil også måtte forholde seg til samme norm for lærertetthet. Dette vil i praksis bety at

antallet ansatte lærere og miljøpersonell ikke vil endres.

En eventuell innsparing i drift ved sammenslåing av to skoler ligger i administrasjons- og ledelsesmessige oppgaver. De to skolene har i dag henholdsvis ledelsesressurs på 370% og en merkantil ressurs på 157%. På sikt kan det være mulig å se en nedgang i administrative og ledelsesoppgaver i spennet 0,5 – 1,0 årsverk.

Likevel er erfaringen at endrings- og omstillingsarbeidet, når to ulike miljøer skal slås sammen til ett, er såpass krevende at det ikke vil være tilrådelig å legge en innsparing av lønnsutgifter til grunn den første tiden.

Det er vurdert at ordinære driftsutgifter knyttet til selve undervisningen (undervisningsmateriell, kontormateriell, porto, kurs, telefoni- og data, etc) i stor grad er relatert pr. elev og lærer, slik at forskjellen på disse utgiftene i de to alternativene antas å ikke være av større betydning.

5.5.2 Forvaltning, drift og vedlikehold (FDV)

Derimot vil selve bygningsmassen i de to alternativene utgjøre en forskjell.

Mens det for 1-10 alternativet er lagt til grunn en total bygningsmasse på 9.100 m², er det for det todelte alternativet lagt til grunn en total bygningsmasse på 13.200 m².

I begge alternativene vil skolebygningene fremstå som nye og moderne bygg. Det er dermed ikke behov for å differensiere de to alternativene på standard og fasiliteter. Disse antas å være like i de to alternativene.

I FDV-kostnadene inngår følgende kostnadselementer:

F: Kostnader til bygningsforvaltning (lønn og driftskostnader til eiendomsforvalter, vaktmester, vedlikeholdsarbeidere m.m)

D: Driftsutgifter knyttet til oppgaver og rutiner som er nødvendige for at bygninger og tekniske installasjoner skal fungere som planlagt. Dette omfatter blant annet betjening av installasjoner, forsyning av vann, energi, service/tilsyn, samt renhold og renovasjon.

V: Utgifter til arbeid som er nødvendig for å opprettholde kvaliteten på bygningen på fastsatt nivå, det vil si de tiltakene som er nødvendige for å sikre at bygningen som helhet fungerer etter hensikten.

Det foreligger pr. i dag ikke konkrete ferdigprosjekterte alternativer å legge til grunn for beregning av FDV-kostnadene i de to alternativene. Dermed må det legges «bransjetall» til grunn for kostnad pr. m². på et mer generelt nivå.

Det finnes i hvert fall 3 ulike alternativer som kan legges til grunn som «bransjetall».

1. Kommunens egne kostradata knyttet til FDV skolebygg – historiske data
2. Gjennomsnittlige FDV-kostnader skolebygg for alle kommuner i Norge
3. Gjennomsnittlige FDV-kostnader skolebygg for alle kommuner i kostragruppe 13

I tabellen under fremgår FDV-kostnadene i 2018 for de 3 nevnte alternativene.

	Netto driftsutgifter pr m2 skolebygg
Halden	493
Kostragruppe 13	1 036
Landet	1 105

Tallene som viser gjennomsnittsbruken for hhv kostragruppe 13 og landet samlet kan sies å ligge på noenlunde samme kostnadsnivå. Tallene for Halden kommune viser derimot et vesentlig lavere kostnadsnivå enn blant sammenlignbare kommuner. Sammenheng og årsaker antas å være kjent og drøftes ikke i det videre.

Det kan være fristende å velge «Halden kommune» som grunnlag for kostnadsberegninger pr. m2 i dette regneeksempelet, siden dette representere den prioriteringen som faktisk har funnet sted i Halden kommune de siste årene. Dog er det slik at kostnadsnivået lokalt, men også for landet som helhet, ikke har ivaretatt realkapitalen på en bærekraftig måte de siste årene. Dette er spesielt grunnet i det vedlikeholdsetterslepet.

Gjennomsnittstallet på 1.100,- pr. m2 viser nivået kommunenorge har brukt på skolebygg, gammel som ny, funksjonell eller ikke-funksjonell. En må kunne anta at driftskostnadene pr. m2 til ett nytt og funksjonelt bygg er lavere enn det vil være for gamle og ikke-funksjonelle bygg. Ved ett nytt bygg må en derfor kunne anta at det man sparer på bygningsrelaterte driftskostnader kan legges på vedlikeholdsposten, og sånn sett bringe oss i en posisjon hvor realkapitalen ivaretas.

Kommunedirektøren mener derfor at gjennomsnittet for landet må anses som en slags «beste praksis», og legger 1.100,- pr. m2 til grunn for sammenligningen av FDV-kostnadene i de to alternativene.

Dette gir følgende anslag på FDV-kostnader

Alternativ	M2 bygningsmasse	Kr. pr. m2	FDV kostnader
Ny Os skole 1 - 10	9 115	1 100	10 026 500
Ny Os skole 1-7, 8-10 på Rødsberg	13 265	1 100	14 591 500
Differanse	4 150	-	4 565 000

5.5.3 Renter og avdrag (Finanskostnader)

Under avsnittet om alternativenes bygningsmessige tiltak fremgår det at alternativet med todelt skole koster om lag 62 mkr mer enn 1-10 alternativet. Det gjøres også her oppmerksom på at begge alternativer vil medføre prisstigning i forhold til kostnadsnivå og budsjett, samt at erverv av tilleggsareal til nåværende tomt på Os ikke er tatt med i det kostnadsmessige oppsettet. Dette vil kun være aktuelt i 1-10 alternativet.

For å beregne rente- og avdragskostnadene knyttet til merkostnaden som det todelt alternativet er beregnet å gi, er den økonomiske levetiden for skolebygg (40 år) lagt til grunn. Med den nye kommunelovens bestemmelser om beregning av minsteavdrag henger denne tett sammen med avskrivningstiden (den økonomiske levetiden).

Merkostnaden på avdrag beregnes dermed som 62 mkr jevnt fordelt på 40 år, noe som gir en merkostnad på 1,5 mkr årlig på avdrag.

Rentekostnaden beregnes ved å legge 62 mkr til grunn i en rentekalkulator med 40 års avdragstid og en gjennomsnittlig rente på 3 %, for deretter å beregne gjennomsnittsrenta pr år, noe som gir en merkostnad på 1,1 mkr årlig.

5.5.4 Andre kostnader

Dersom alternativet med todelt skole skal gjøres gjeldende vil det medføre at elevene på Rødsberg ikke kan ha undervisning i lokalene samtidig som byggearbeidet pågår. Elevene må derfor flyttes, og det vil ha en merkostnad sammenlignet med 1-10 alternativet. Det er ikke gjort kostnadsberegninger på dette i denne sammenheng, men nevnes som en antatt merkostnad for det todelte alternativet.

5.5.5 Oppsummering driftskostnader

Med de vurderinger og beregninger som er lagt til grunn i dette avsnittet oppsummeres driftskostnadene i de to alternativene i tabellen nedenfor.

Alternativ	Lønnskostnader	FDV-kostnader	Finanskostnader	Sum
Årlig merkostnad ny Os skole 1 - 10	-	-	-	-
Årlig merkostnad ny Os skole 1-7, 8-10 på Rødsberg	-	4 565 000	2 600 000	7 165 000
Differanse	-	4 565 000	2 600 000	7 165 000

Alternativene sett opp mot hverandre indikerer at det todelte alternativet vil være en del dyrere når en ser driftskostnadene samlet. Hovedårsaken ligger i at det todelte alternativet er noe dyrere å bygge (renter og avdrag), samt at arealet er større og dermed gir høyere FDV-kostnader. Usikkerheten ligger først og fremst knyttet mot den usikkerheten som ligger i beregninger av antall kvadratmeter, samt at reelle FDV-kostnader kan variere alt ettersom hvilke byggetekniske løsninger som velges.

6.0 Arbeidsgruppens vurderinger og anbefalinger

Arbeidsgruppen har kommet til at en ikke kan trekke konklusjon ut fra forskning om hva som er det beste alternativet, 1-10 eller todelt skole sett fra et pedagogisk perspektiv.

Når det gjelder det praktiske, så kan vi konstatere at tomten på Os er i trangeste laget for en 1-10 skole, og dersom denne skal bygges så bør det erverves tilleggsareal. Tidligere prosjekt «Favn» fikk mange innspill og innsigelse til reguleringsplanen på utearealet, noe arbeidsgruppa mener at man bør ta hensyn til i denne runden. Ellers viser sammenligninger at inneareal per elev i dag ligger godt over normen i de to eksisterende skolene, og det er økonomisk gunstig med tanke på driftsutgifter å bygge en ny skole. Det er også konstatert at begge bygg trenger betydelig oppgradering av det fysiske miljøet ute og inne, og at ingen av skolene oppfyller lovens krav i henhold til diskriminerings- og tilgjengelighetsloven.

Det økonomiske aspektet viser at det vil koste mer å oppgradere de to eksisterende skolene enn å bygge en ny 1-10 skole.

Overordnet er det to hovedmomenter i saken som ligger til grunn for anbefalingen.

- 1) Den økonomisk vedtatte rammen (økonomiplanen)
- 2) Begrensninger i uteareal

Disse momentene er avgjørende for arbeidsgruppens anbefaling.

Gruppas anbefaling er at det etableres en 1-7 skole på Os ved at eksisterende skole rustes opp til dagen krav og det bygges et tilbygg for å få nok plass. Samtidig jobbes det med å erverve tilleggsareal slik at det er klart til å bygge til for en 1-10 skole når arealet er stort nok. Dette planlegges ved å sette av areal på tomte til et tilbygg. Rødsberg blir der de er inntil det er klart til å bygge til på Os-tomta.

7.0 Vedlegg

Referat fra medvirkningsmøte med KFU (kommunalt foreldreutvalg)

Referat fra medvirkningsmøte med ansatte på Os skole

Referat fra medvirkningsmøte med FAU Rødsberg ungdomsskole

Referat fra medvirkningsmøte med FAU Os skole

Referat fra medvirkningsmøte med Elevrådet på Os skole

Referat fra medvirkningsmøte med Elevrådet på Rødsberg skole

Referat fra medvirkningsmøte med ansatte på Rødsberg ungdomsskole

Innspill fra Fagforbundet

Innspill fra plasstillitsvalgt, Utdanningsforbundet, Rødsberg ungdomsskole

Innspill fra barn og unges talsperson i plansaker

Halden kommune

Avdeling for samfunnsutvikling

Sak nr:
2016/3266-91

Saksbehandler:
Gun Kleve

NOTAT
Dato:
09.12.2019

Referat fra medvirkningsmøte med kommunalt foreldreutvalg (KFU)06.12.2019 vedr. 1-10, versus to-delt skole i sentrum.

Tilstede :

KFU: Gry Antonsen, Renathe Torp Olsen, Geir Ove Linnæs

Administrasjonen : Sjur Mørk, Åsmund Bråtekas, Gun Kleve

Åsmund innledet møtet.

Vedtaket ble lest opp, og det ble orientert om at det er pkt. 3 vi jobber med nå.

Økonomi tar økonomiavdelingen og eiendomsavdelingen ansvar for.

- Lite forskning om 1-10 skole.
- Snakket med andre kommuner som ha 1-10 skoler, men det er ikke alltid relevant. Her handler det om 1-10 skole på Os tomte.
- Det er ikke organiseringen på 1-10 eller todelt som er relevant for om det er en god skole.

Det finnes noen rapporter om anbefalinger på uteareal og størrelser på dette.

Det er en skole i Bergen med 7m², og en i Fredrikstadstad på 11m² uteareal – kvalitet må kompensere for trangt areal.

Vi må jobbe med tilleggsareal for å komme opp på normene.

Vedr. pedagogikk så har kommunen tatt kontakt med udir vedr. forskning. Det er ikke noe entydig svar derfra på om det ene er bedre enn det andre.

KFU:

Fint at de får være med.

Det er en vanskelig sak, foreldre er delt 50/50 for og imot 1-10 skole er inntrykket. Har ingen synspunkter på riving eller ikke.

Viktig at skolen blir oppgradert og universelt utformet

Litt bekymret for at det bygges en idrettshall først, redd for at skolen ikke kommer, men skjønner forpliktelsene. Skolen må være med i prosessen.

Uheldig for elevene som er stille og innadvendte, kan dannes grupper det er vanskelig å bryte opp.

Det viktigste er å ta stilling til hvilke konsekvenser det blir for Halden med 1-10 Stavanger går vekk fra 1-10, Oslo vurderer det samme sier KFU ? ukjent for administrasjonen da det bygges nye 1-10 skoler i Oslo nå.

De mener det er sammenhengen mellom skoleorganiseringen og aktivitet

Adm: Stavanger sier de fikk for lite elever på u-skolen og innenfor skolegrensene.

Det viktige er kvaliteten på innsiden av bygningen for elevene.

Adm. Rødsberg. Er ikke god bygning - blir byggeplass.

Sør Odal kommune har bygd 1-10skole. 6 skoler ble til en.

Nor-consult – var engasjert. De har hatt en god planlegging.

Har stort uteareal med kvalitet. Utearealet er viktig. Det er viktig at det er plass.

Er det plass til 1-10?

Det beste er å dele det inn i soner.

Det viktigste er at vi får kvaliteten.

Hva med å kjøpe familiens hus?

Adm: Hvis det blir vedtak om 1-10 så må vi se på tilleggsarealer, det kan være flere alternativer.

KFU vil at skolen skal bygges først.

Adm: det ligger i vedtak å bygge hallen først. Det får store konsekvenser å ikke gjøre det.

Tilleggsområde hva er det.

Adm: det er annenmanns grunn, og det kan vi ikke si noe om.

Er det aktuelt og bruke parken, Szhultzedalen eller nederste del av os alle?

Adm: Vi kan ikke regne det som en del av utearealet.

Vi må først få vedtak om vi skal bygge 1-10 skole eller todelt skole. Da kommer regulering etter det i å fall.

Hvis de blir gjennomført 1-10 skole kan Gimle bli flyttet tilbake til Strupe?

ADM: i vedtaket er det presisert «innenfor gjeldende skolegrenser» men det kan komme nye vedtak, så det kan vi ikke svare på.

Hvis det blir 1-10 så er det viktig med en tydelig ledelse, helst med erfaring fra 1-10. Det å slå sammen skoler er vanskelig, man må ha med lærerne ellers blir prosessen vanskelig. Sikkert ikke fort gjort å endre en kultur.

Det er lærerne som gjør at det blir god kvalitet.

ADM; det er flere som har tatt opp dette, og flere uttrykker bekymring rundt det.

Nes kommune har laget en rapport på dette hvor de beskriver utfordringene med evt. subkulturer.

KFU: Det er viktig at det er penger til å drifte det riktig – ikke bare bygge en skole.

Bekymret for barna som trenger spesialundervisning.

Økonomien er kjempeviktig – nok til å bygge kulturen, krevende prosess, se til kongeveien.

Må ha nok i budsjettet til en sammenslåing.

Må tørre å stille krav til lærerne.

Hvis det blir 1-7 på Os så må det være en plan for Rødsberg. Det like dårlig som OS.

ADM: det vil ikke være mulig å drive skole på Rødsberg hvis det skal renoveres der.

KFU: Ønsker at skolegrensene skal være som de er.

Redd for at bussing til folkevang drar ut i tid. Merbelastning for lærerne.

ADM: Dere repr. avgiverskolene. Har de Berg og Gimle noen innspill?

KFU: Berg har ikke gitt noen innspill.

Uansett så skulle de til en ny skole med nye klasser.

Gimle: 6 av 8 elever i elevrådet ønsker 1-7 og ikke 1-10

Mobbing – mer i 1-10, andre skoler kan fortelle det motsatte. Det handler om kulturen/organsering.

Halden kommune

Avdeling for samfunnsutvikling

NOTAT

Sak nr:
2016/3266-90

Saksbehandler:
Gun Kleve

Dato:
09.12.2019

Referat fra medvirkningsmøte, ansatte på Os skole vedr. utredning 1-10, kontra 1-7

Dato 04.12.2019 på Os skole(Folkevang)

Tilstede:

Fra skolen: Rektor og lærere

Fra administrasjonen: Sjur Mørk, Åsmund Bråtekas, Arne Eikre og Gun Kleve.

Åsmund innledet om bakgrunnen for møtet.

I den fasen vi er nå er vi en arbeidsgruppe som jobber med vedtaket fra kommunestyret.

Leste opp vedtaket:

Os-prosjektet igangsettes med følgende endrede veivalg og forutsetninger:

- 1. Os barneskole beholdes og totalrenoveres under forutsetning av at man når kravene til universell utforming og et moderne skolebygg. Prosjektering av skole og idrettshall skal sees i sammenheng.*
- 2. Idrettsarena med basishall som er planlagt på Os-tomta, skal bygges så raskt som mulig slik at den står ferdig til skolestart 2022.*
- 3. Innen utgangen av året skal det utarbeides en vurdering av de pedagogiske, praktiske og økonomiske fordeler og ulemper ved 1-10 skole og 1-7 skole i sentrum, basert på dagens skolegrenser.*

Spørsmålet vi jobber med nå er om det skal være en 1-10 skole eller en todelt skole.

Lett at temaet flyter ut, så i denne diskusjonen er det viktig å holde tråden på det vi skal utrede.

Det blir kostbart å oppgradere de to skolene for å oppnå dagens krav til en moderne skole. Det jobber eiendomsavdelingen med nå. Vi må også se på Rødsberg i denne sammenheng.

Det er lite forskning i forhold til 1-10. Åsmund viste til rapport fra Nes kommune utarbeidet av WSP.

De har gitt noen anbefalinger i et prosjekt hvor to skoler skulle slås sammen. Ikke helt overførbart til dette caset Det finnes en del råd i forhold til ledelse.

Det er ikke om man har 1-10 eller todelt skole som avgjør om man har en god skole. Det som betyr noe er hvordan man organiserer skolen.

Orientert om at det er tre drivere i prosjektet:

Allbrukshall. (Dårligere tilbud på vgs?)

Økonomi.

Tilleggsareal

Det har kommet nye anbefalinger fra NMBU om uteareal, ny norm.

Spørsmål fra ansatt: Skal fortsatt folkehelse være i fokus med uteareal og nærmiljøhus? Ja, det skal fortsatt være en del av områdeløft nord. Skolen skal være et nærmiljøhus, og utearealet skal være for alle utenom skoletiden.

Lærerne delte seg i grupper og gjennomførte et gruppearbeid med fordeler og ulemper for de to alternativene. Resultatet av arbeidet er referert under:

Gruppearbeid via padlet

Gruppe: 1

Fordeler 1-10

- myk overgang for elevene
- lærerne på skolen er bedre kjente med elevene
- tryggere elever
- lærerne kan samarbeide om eleven på tvers av skolene
- lettere og raskere for tospråklige lærere å bevege seg mellom skolene (tidsparing)

Ulemper

- mer oversiktlig å jobbe på en mindre skole
- utfordringer i forhold til sammenslåing av 2 skolekulturer
- større fare for mobbing-problematikk ?

Gruppe: 2

Fordeler 1-10:

- kompetanse --> eks. dele kunnskap om fag på tvers av flere trinn og økt mulighet for å dele kompetanse (løser dette etterutdanning?)
- fleksibilitet --> sunt å kjenne på og undervise på ulike alderstrinn
- å kunne se læringsløpet til ungene over lengre tid og tettere samarbeid om overgangen til ungdomsskole
- tryggere for mange elever som frykter ungdomsskolen og fremdeles trenger lek i hverdagen
- økt muligheter for samarbeid. Både for elever og voksne --> eks. 10.klassinger kan oppleve mestring ved å hjelpe/dele med barneskoleelever
- faglig sterke elever kan lettere hospitere opp på eldre trinn
- holdninger på 7.trinn, som kan oppleves negative (tøffe seg osv.) blir dempet når de ikke er eldst på skolen
- elever på barneskolen får flere muligheter til å danne nye relasjoner med elever som kommer fra andre skoler

ulemper 1-10:

- lite plass ute (hvis det blir som først tenkt)
- noen elever trenger virkelig et fysisk og sosialt miljøskifte
- mange mennesker å forholde seg til
- fare for flere og større grupperinger

- små elever og foreldre kan oppleve frykt for eldre elever (som kan være vanskelig å få endret holdningene til)
- sammenslåing og samarbeid med to ulike kollegagrupper kan være vanskelig og veien til et godt personale kan gi store utfordringer, slik vi oppfatter det

Fordeler 1-7:

- det er kjent for både elever, foresatte og lærere
- mindre miljø = mer oversiktlig
- lettere å samle hele skolen

Ulemper 1-7:

- se fordeler for 1.-10.skole
- mer sårbart når det gjelder fagpersonell, mer personavhengig
- flere ufaglærte inn som vikarer

Gruppe: 3

Fordeler med 1-10:

- for de elevene som gruer seg til å begynne på ungdomsskolen, kan 1-10-skole bli en lettere overgang (trygghet i at de 'gamle' lærerne er i nærheten)
- større pedagogisk tyngde

Fordeler med 1-7:

- mindre forhold, det kan føles trygt for mange
- de små kan erfare at ungdommer ikke er 'farlige'
- større uteareal

Ulemper med 1-10:

- mange elever ønsker en ny start på ungdomsskolen (nytt sted)
- det kan være vanskelig å få hele personalet til å samarbeide, å sy sammen flere grupper
- utfordringer med utearealet
- vi er bekymret for at rombehov til de praktiske fagene våre blir nedprioritert i forhold til ungdomsskolen
- det krever mye organisering av friminutt

Ulemper med 1-7:

- mindre faglig miljø

Gruppe: 4

Fordeler:

Språklig mangfold: Pedagogiske muligheter. Tospråklige faglærere får mindre reisetid og større mulighet til faglig samarbeid.

Å legge til rette for elever som har rett til språklig innføringstilbud vil kunne være lettere å organisere (bl.a. ifht at flere ressurser er på et sted, men også at elevenes språklige nivå er lettere å treffe, kontinuitet for elever som får innføringstilbud i overgangen mellom barne- og ungdomstrinn)

Eldre elever som kan motivere seg selv og medelever ved å bidra til undervisning av yngre. Både engelskfag og i særskilt norskundervisning.

Fagløpet 1.-10. kan bli mer helhetlig.

Sosialt: Kan oppleves som trygt å se det samme personalet og være i de samme omgivelsene.

Se: The Benefit of Being the Big Kid on the Playground

A new study challenges the age-old theory that younger and older students should remain separate.
<https://www.theatlantic.com/education/archive/2016/09/the-case-for-more-ages-under-the-same-roof/500945/>

Miljøet kan bli mindre røft, fordi de eldre vil verne om de små. Det at man kjenner hverandre bedre. 10. trinn vil f.eks ha fadderbarn på skolen.

Det å se hele grunnskoleløpet til enkelteleven vil kunne være en styrke for både ungdoms- og barneskolelæreren. Vi får alle skyggelapper på ifht. hverdagen vi står i, og en 1.-10- skole vil kunne fjerne skyggelappene fra **alle** lærere i fht. at de jobber med én elevgruppe.

Praktisk estetiske fag/musikk og andre mindre fag: Kan få bedre kvalitet på undervisningen når man får et større fagmiljø.

Flere i ledelsen vil kunne være en styrke.

Utfordring:

De yngste må ha få og faste voksne, verne godt om deres trygghet hvis det skal være 1.-10.skole!
Viktig med kontinuitet.

Å motivere alle lærere til å jobbe på 1.-10.

Gruppe: 5

Fordeler 1-10:

Positivt miljø når man blander aldersgruppene.

Ungdomsskoleelevene tar hensyn til de yngre. God sosial trening mellom aldersgruppene.

Det er en stor fordel å få samlet kompetansen om flerspråklighet/flerkulturalitet på en skole.

Overgangene mellom trinnene blir sømløst og med mer faglig kontinuitet.

Bedre utnyttelse av personalets kompetanse.

Bedre og større fagmiljø som igjen kommer elevene til gode.

Større skole gir større frihet til organisering.

Fordeler 1-7

Større uteareal pr elev.

Ny start for elever. De møter noe helt nytt og nye mennesker.

Ulemper 1-10

Kan bli for stort.

Gruppe: 6

[Mest mobbing på 1-10:](#) ? se lenke

Viktigst: ny skole.

Lære de store å oppføre seg sammen med små barn.

Morsomt å være vikar for gamle elever.

Større faglig miljø på huset.

Økonomi bør ikke være ett argument for 1-10 skole.

Hvordan møtes personalet hvis elevene på b og u har friminutt på forskjellige tider?

Halden kommune

Avdeling for samfunnsutvikling

Notat

Sak nr:
2016/3266-89

Saksbehandler:
Gun Kleve

Dato:
09.12.2019

Referat fra medvirkningsmøte vedrørende valg av skolestruktur i sentrum - FAU Rødsberg ungdomsskole

Tilstede:

FAU: Anne Wahlstrøm, Thomas Denis

Administrasjonen: Sjur Mørk, Åsmund Bråtekas, Gun Kleve

Åsmund innledet og viste til utsendt notat.

Vedtaket fra kommunestyret ble lest opp. Pkt. 3 er fokus i dag.

Det økonomiske tar økonomiavdelingen, vi ønsker innspill på pedagogiske og praktiske fordeler og ulemper.

Os-prosjektet igangsettes med følgende endrede veivalg og forutsetninger:

- 4. Os barneskole beholdes og totalrenoveres under forutsetning av at man når kravene til universell utforming og et moderne skolebygg. Prosjektering av skole og idrettshall skal sees i sammenheng.*
- 5. Idrettsarena med basishall som er planlagt på Os-tomta, skal bygges så raskt som mulig slik at den står ferdig til skolestart 2022.*
- 6. Innen utgangen av året skal det utarbeides en vurdering av de pedagogiske, praktiske og økonomiske fordeler og ulemper ved 1-10 skole og 1-7 skole i sentrum, basert på dagens skolegrenser.*

Finnes lite forskning på 1-10 skole – blir lett synsing. Andre ting som avgjør om en skole er god eller ikke. Det er viktig hvordan man organiserer skolen.

Stavanger har gått tilbake på 1-10. FAU spør om kommunen har noe informasjon om dette? Ja, Sjur har vært i kontakt med Stavanger og fått tilbakemeld. Stavanger sier de fikk for lite elever på

ungdomsskolen og innenfor skolegrensene, og det er bakgrunnen for at de endret til to-delt skole. Rektorene i Stavanger er fornøyd med det.

Fau mener det er forskjell på 1-10 der det er tilførsel av nye elever, enn de som har samme elever hele løpet. Mange elver trenger et bytte av miljø når de kommer i ungdomsskolealder.

Skal skolegrensene endres? Da vil bildet endre seg. Hvis f.eks Gimle går tilbake til Strupe.

ADM: vedtaket sier at det er dagens skolegrenser som skal gjelde. Hva som skjer i framtiden vet vi ikke.

FAU: Det må være tilstrømming fra de to andre skolene fortsatt slik at klassene blir nye. Nye bekjentskaper.

Hva hvis det blir flere innbyggere i sentrum, er det tatt høyde for økning av elevtall i sentrum?

ADM: Man må se på denne kabalen over tid.

Få tilbakemeldinger fra andre i FAU – mange foreldre har barn som ikke går der når skolen er ferdig, noe som kan være årsaken til lite engasjement blant foreldrene.

Hva skjer med Rødsberg hvis det bygges 1-7 på Os? RØDSBERG ER I LIKE DÅRLIG FORFATNING SOM OS.

ADM: Hvis det skal bli en todelt skole trenger begge skoler en oppgradering. Det er store summer – dette er under utredning. Må se på Rødsberg og se den i sammenheng. Gymsalen er også et usikkerhetsmoment.

Rødsberg blir en byggeplass – omfanget vet vi ikke, men det kan bli vanskelig å drive undervisning der under evt. byggearbeider.

Store og små elver samlet på samme områder i friminuttene eller andre samlingssteder i skolebygget kan gi utfordringer. Utforming av arealer må ha mulighet til å skille de små og store elevene ved behov.

Delte friminutter gir logistikkproblemer. Forskjøvet friminutt for 1-7trinn og 8-10 trinn ikke er en løsning dersom det skulle være behov for å adskille disse, da det vil gi logistikkutfordringer for bruk av lærer- og klasseroms-ressurser.

Dersom det skal være 1-10 skole så må det i så fall tilrettelegges godt.

FAU: Det kan bli noen praktiske ulemper med 1-10 skole.

Pressområde på kjøring, trafikk elevtransport etc. hva med familien hus (Nabotomten Os Alle 4)?

ADM: Favn hadde en rigid reguleringsplan tilpasset prosjektet. En ny reguleringsplan vil ta opp i seg flere momenter enn den forrige. Vi fikk flere klager på den forrige. Fått rapport fra NMBU – vedr. norm på uteareal. Denne viser normtall som ikke vi vil klare. Det er anbefalinger og ikke krav.

Drivere i prosjektet:

- Hallen skal stå ferdig i 2022 - viktig for videregående skole og for inntekter i prosjektet.
- Økonomi: det kan bli behov for tilleggsarealer.

FAU: Parkeringsplasser – det må legges til rette for nok parkering.
Trafikken rundt må reguleres og planlegges.

Hvordan skal skolen organiseres?

Skal det være en eller to rektorer? Skal lærerne undervise på alle trinn?

ADM: Det skal være en rektor – resten av ledelsen vet vi ikke enda

Når det gjelder lærerne er det ulike krav til lærernes kompetanse slik at alle ikke kan undervise på alle trinn. Det er mulig å organisere f. eks faglærere fra 5-10 trinn. De som er positiv til 1-10 skole ser dette som en positiv ting.

Lærerutdanningen er rettet mot spesialisering mot enten barne- eller ungdomsskolen

FAU: Ser det økonomiske aspektet med to skoler som ikke holder mål, men området som er tilgjengelig for bygging av en 1-10 skole på Os er for lite basert på det som tidligere har vært presentert. Områdene må være adskilt. Skolen og utearealer bør utformes på en slik måte at de små elevene og de store eleven kan adskilles ved behov. Små og store elever vil nok i de fleste tilfeller komme godt over ens, men av og til så kan behovet for å holde de adskilt oppstå.

Utforming må være slik at mulighetene er der for å gjøre tiltak.

ADM: Lærerne som har jobbet på 1-10 skoler ser at det er en styrke at ulike aldre er sammen.

ADM: Risum og Kongeveien er nesten 1-10 skole selv om det er to bygg. De ligger inntil hverandre. Åsmund redegjorde for funn i WSP sin utredning for Nes kommune (Buskerud). I denne rapporten fremgår at det personalet i undersøkelsesenheterne (de to skolene) mente det var risiko for at man dannet en organisasjon der medlemmene ikke dro i samme retning. Personalet på de to skolene i Nes var ikke enig i sammenslåingen og WSP mente det var en stor fare for å mislykkes ved at de ansatte grupperte seg, og at det dannet seg subkulturer, og at det ville bli en ledelsesutfordring å håndtere dette.

FAU: Det ser vi her også, at det kan bli en utfordring.

FAU:

Trenger mer areal for å designe seg ut av eventuelle problemer som kan oppstå. Dette gjelder i forhold til elevhåndtering i friminutter, til og fra klasserommene og trafikkavvikling i området.

- Første og andre trinn har fått kritikk for å leke for lite.
- Hva med naturområde som Schultzedalen? Kan ungene bruke dette? Svaret var ja, sammen med lærer.

- Redd for at Rødsberg blir glemt hvis Os blir 1-7
- Det var pga økonomien man havnet på 1-10 sist
- Rødsberg er ingen god bygning. Det er krav til UU.
- Rødsberg trenger mer enn vedlikehold. Det er like mange elever det som trenger en god skole som på Os

FAU:

- Egentlig i mot 1-10, men dersom det er nok plass så er det mulig å designe seg ut av det vi er bekymret for.
- Bygge inn fleksibilitet
- Mulighet for segregering for barne- og ungdomstrinn ved behov.
- Mer behov for utstyr og spesialrom i ungdomsskolen.
- Utearealet på Rødsberg, hvordan er det?
Svar: Det er mindre enn prosjektet Favn foreslo på Os, med dårligere kvalitet.
- Hverken Anne eller Thomas som FAU representanter er pedagoger og en vurdering av pedagogiske fordeler eller ulemper overlater vi til de som er fagfolk på området i prosjektet.

Oppsummering:

- Bekymret for at uteareal blir for lite
- Ungene trenger miljøforandring når de kommer i ungdomsskolealder
- Uteareal gir mulighet for å dele de små fra de store
- Frykt for at Rødsberg blir glemt hvis det blir 1-7 på Os

Halden kommune

Avdeling for samfunnsutvikling

NOTAT

Sak nr:
2016/3266-88

Saksbehandler:
Åsmund Bråtekas

Dato:
06.12.2019

Referat medvirkning FAU Os skole

Tilstede: Eivind Kolstad og Marion Nordenhaug

Fra administrasjonen: Åsmund Bråtekas, Sjur Mørk, Arne Eikre og Gun Kleve

Åsmund ønsket velkommen og innledet møtet:

Vedtaket fra KS ble lest opp og det ble henvist til oversendt temanotat som avgrenset tema for medvirkningsmøtet. Vedtakets pkt. 3 utredes nå.

Os-prosjektet igangsettes med følgende endrede veivalg og forutsetninger:

1. Os barneskole beholdes og totalrenoveres under forutsetning av at man når kravene til universell utforming og et moderne skolebygg. Prosjektering av skole og idrettshall skal sees i sammenheng.
2. Idrettsarena med basishall som er planlagt på Os-tomta, skal bygges så raskt som mulig slik at den står ferdig til skolestart 2022.
3. Innen utgangen av året skal det utarbeides en vurdering av de pedagogiske, praktiske og økonomiske fordeler og ulemper ved 1-10 skole og 1-7 skole i sentrum, basert på dagens skolegrenser.

FAU på Os skole: Vi representerer 600 foreldre. Hatt mange møter i styret. De er nøytrale i rive/ikke rive debatten. De er også nøytrale i forhold til 1-10 eller todelt skole. Det er ulike meninger i foreldregruppa og det vil de respektere.

FAU klagjorde at de ville legge frem mest bekymringer som innspill.

1-10 skole må vurderes her det skal gjøres og ikke sammenligne med hva andre kommuner har gjort, og hvordan det har artet seg andre steder, under andre forutsetninger.

FAU klagjorde at de avgrenset sine innspill til praktiske konsekvenser av 1-10, da de tenker at den pedagogiske vurderingen bør overlates til dem som er faglig kvalifisert til det.

Pedagogiske Fordeler

Den faglige vurderingen må gjøres. Ikke bare økonomi.

Pedagogiske ulemper

Det kom ingen innspill til punktet.

Praktiske fordeler

Lærerne blir godt kjent med elevene når de er på samme sted over lang tid. Det kan være positivt.

Praktiske ulemper

Det ble for lite uteareal i «Favn». De henviste til en helt ny rapport fra NMBU som bl a behandler normtall for uteareal. Rapporten sier 18 m² uteareal på skoler pr. elev i by. Det henger sammen med kvaliteten på uteområdene. Takløsninger bør unngås. Bruk av tilleggsareal som parken og Schultzedalen bør unngås. De mener at skille mellom barne- og ungdomsskole var ikke tydelig nok. Det kan bli utfordrende å inkludere/inkorporere barn fra andre skoler som kommer inn i en skole hvor flertallet har gått siden barneskolen (Berg og Gimle).

Det har vært mye snakk om kvalitet på utearealer. Opplever nå at barna som er på Folkvang har fått andre aktivitetsmuligheter enn bare ballbinger, at det er populært og fører til større aktivitetsnivå. Det er viktig at man ikke snevrer inn skolegrensene for å få ned elevtallet. Det vil gjøre noe med mangfoldet i sentrumsskolen. Slik det er nå er det barna fra alle samfunnslag og kulturer, det er bra for barna.

FAU er bekymret for kulturen mellom Os og Rødsberg som de opplever som motsetninger i prosessen. Os er for prosjektet og Rødsberg er mot. Hvor mange år vil det ta å bygge ny kultur? De viste til Kongeveien skole som de mener har hatt kulturproblemer ved sammenslåing. De frykter at slike motsetninger kan bli den største utfordringen i dette prosjektet.

Mange av 1-10 skolene som er andre steder i landet er organisert slik at det er de samme elevene som går der i 10 år. Her kommer det nye elever fra to andre barneskoler. Det t kan handle om organisering av skolen hvorvidt man lykkes med 1-10 med elever som kommer fra andre skoler. Man kan lage et klart skille mellom barneskole og ungdomsskole.

Det må planlegges godt for hvordan man løser utfordring med lite uteareal, og pekte på bl a antallet m² per elev satt i sammenheng med kvalitetsnivået på utearealene. De sier det er positivt med utredningen som foregår nå. Den kan fange opp momenter som ikke har vært med tidligere i prosessen.

FAU sier at vurderingen om differensierte friminutt må utredes. Det er komplisert med tanke på timeplan og logistikk.

FAU er redd for at det blir bygget hall og at skolen ikke kommer. Greit at man ferdigstiller hall først, men ikke at det er to helt separate prosjekter.

Åsmund refererte til vedtaket som sier at det skal ses i sammenheng.

Halden kommune

Avdeling for samfunnsutvikling

NOTAT

Sak nr:
2016/3266-86

Saksbehandler:
Gun Kleve

Dato:
05.12.2019

Referat fra medvirkningsmøte, elevråd Os skole 04.12.2019

Medvirkningsmøte med elevrådet på Os skole den 04.12.2019.

Tilstede:

Elevrådet på Os skole
Elevrådslærer Ingjerd

Fra administrasjonen: Åsmund Bråtekas, Gun Kleve, Sjur Mørk, Arne Eikre.
Referent Gun Kleve

Elevrådet hadde fått tilsendt spørsmål på forhånd og hadde forberedt dette. De hadde gjort klart et notat som de leste opp og som ble overlevert administrasjonen etterpå. Der hadde de skrevet opp spørsmål de hadde, og innspill de hadde hentet fra de ulike klassene.

Dette er klippet inn i referatet her:

Ny skole på Os for 1.-10. klasse	
BRA	DÅRLIG
Leke med ungdomsskoleelever, spilt fotball, taxi-lek, stikkball, basketball,	Man kan sloss Kan bli trangt De store kan erte og banne til de små
De store kan lære de yngre nye ting	Banning, de store kan lære de små dårlige ting
De eldre kan hjelpe de yngre	De store kan mobbe de små
Kan bli kjent med hverandre	De store kan bråke
Kan bli venner	De yngre kan bli redde for de store
Store og små kan snakke med hverandre	De store kan lure de små
Kan lære hverandre nye leker	De store kan være frekke mot de små

SPØRSMÅL:

Får vi flere husker på den nye skolen?

Får vi nok leker?

Når skal dere bestemme dere?

Får vi dump-huske?

Får vi stor nok skolegård?

Blir det nok gymsaler?

Hvorfor skulle skolen egentlig rives?

Får vi fotballbane og basketballbane og hvor store blir de?

Når skal dere begynne å bygge?

Hvor lenge skal vi være på Folkvang?

Når er den nye skolen ferdig?

Får vi melkeskap på den nye skolen?

Hilsen 3B på Os skole (som er på Folkvang).

De hadde mange spørsmål om detaljer i den nye skolen. Administrasjonen kunne ikke svare på alt fordi skolen ikke er tegnet enda, men en del kunne de svare på. Elevrådet ble invitert til å si sin mening når prosessen med å tegne skole begynner.

INNSPILL FRA ELEVENE

1-7 skole

BRA: De små har det bedre på en 1-7 skole fordi mange elever er redd for ungdommer. Vi er veldig fornøyd sånn det er nå. Det er ikke mye trøbbel på vår skole. Det er bra at vi ikke bør gå på samme skole i 10 år. Spennende å bytte skole etter 7 år på barneskolen. Alle på skolen er barn, ingen ungdommer. Det er ikke så mange elever å passe på på en 1-7 skole.

DÅRLIG:

1-10 skole

BRA: Da får de på Rødsberg noe nytt. Bra at man slipper å bytte skole. Bra at man får beholde lærerne sine. De eldre elevene kan beskytte de mindre. Man får beholde vennene sine. Man får gå lenger på skolen sammen med søsknene sine. Da får vi større skole med mer plass. Vi liker å ha ungdommer i nærheten

DÅRLIG: Det blir liten plass. De store vil nok ikke være sammen med de små. Det blir sikkert mye tull og mange redde 1-lassinger. Vi vil bytte skole etter 7 år, det er kjedelig å ha samme skole i 10 år. Ungdommer sloss mye og politiet blandes inn. Ungdommene er ikke gode forbilder for 1-lassingene. Liten skolegård. Man er redd for å bli mobbet av de store. Vi vil ikke ha en skole uten lekeområder. Vi vil ikke at det skal være som på Rødsberg der det ikke er leker.

Halden kommune

Avdeling for samfunnsutvikling

NOTAT

Sak nr:
2016/3266-85

Saksbehandler:
Gun Kleve

Dato:
05.12.2019

Referat fra medvirkningsmøte, elevråd Rødsberg. 02.12.2019

Tilstede:

Fra elevrådet: Solveig Marie Fjøren, Kai Jørgen Svendsen, Brage Roberg, Elise Bogen-Jensen, Tobias Navestad Andersen, Lisa Christina Holst, Foud Ansari, Oscar Nielsen, Qasam Khan, Elida Aam, Oline Svendsen, Jørgen Mjølnerød.

Fra administrasjonen: Åsmund Bråtekas, Sjur Mørk, Arne Eikre og Gun Kleve

Referent: Gun Kleve

Det var på forhånd sendt ut et temanotat slik at elevene kunne forberede seg litt:

Ny sentrumsskole – Elevråd

Hvem er vi som kommer til elevrådet

Vi er Arne, Erik, Gun, Sjur og Åsmund og vi jobber sammen i Halden kommune om å få til en ny skole og idrettshaller i sentrum.

Hva vil vi snakke med dere om?

Den nye skolen skal legges på Os skole, - det skal bygges mer enn det er i dag og den gamle skolebygningen skal pusses opp grundig. I tillegg til skolen skal det bygges en stor idrettshall og en turnhall.

I dag har vi jo Os skole der man er elev fra 1. til 7. klasse og Rødsberg ungdomsskole hvor man går fra 8. til 10.

Et av forslagene nå er at den nye skolen skal bli en skole hvor elevene skal gå fra 1. klasse og ut 10. klasse. Det kalles for en 1-til-10-skole.

Det er dette vi vil diskutere med dere i elevrådet og høre deres mening om, før politikerne i kommunestyret bestemmer hvordan det skal bli.

Vi gleder oss til å møtet dere på mandag kl. 13.15 og vi har laget disse spørsmålene som vi kan diskutere.

- Hva tror dere er bra med en 1-10-skole?

- Hva tror dere er dårligere med en 1-10-skole?
- Andre ting dere vil si om saken?

Åsmund innledet møtet og leste opp temanotatet.

Elevrådets innspill:

Hva tror dere er bra med en 1-10-skole?

Svar:

- Kan være bra i forhold til ressurser. Billigere med tomter og leie med en skole, dele lærere mellom nivåene.
- Det er billigere.
- Billigere
- Blir godt kjent med lærerne
- klasserom som man ikke bruker så ofte, som gymsal etc. kan brukes mer effektivt
- Elevene kan bli mer sammensveiset – tryggere
- Kanskje ikke så bra å ha samme klassen i 10 år. Det var spennende å møte nye elever.

Blir friminuttene delt?

Adm: det vet vi ikke enda.

Blir det egne toaletter for de store? De små kan bli redde.

Adm: Skolen er ikke tegnet enda, men dere skal få være med å si hva som er lurt når det skal tegnes.

Hvis barneskolen har friminutt kan det bli bråk fra småbarn, vi vil jobbe i fred.

- Vil heller ikke ha friminutt samlet.
- Separert uteområde. Lei de mindre barna.
- Skolen bør være delt. Soner.
- Små kan bli redde.
- De store sloss er det ikke bra at de små ser det.
- Det ligger også snus og røyk her nå.
- De tror at barneskoleelever ikke liker å gå sammen med 10 -klassinger.
- Hvis de store har eksamen får de andre fri?
- Dumt hvis 1. klassingene skal høre språkbruken til de store.
- Blir ringeklokka sterk eller svak?

Hva tror dere er dårligere med en 1-10-skole?

- Hvis det blir felles kantine kan det bli mye støy, blir bråkete med de små – vanskelig å organisere det.
- Overgang til ungdomsskolen er å starte på nytt. Nye lærere og nye venner. Bytte mellom de to nivåene er veldig viktig. Bytte bygning er viktig
- Bytte lærer kan være viktig. Ikke alle går like godt overens.
- Når det er tentamen/eksamen, hva skal barneskolen gjøre da?
- Plass: fullstappet med folk i trappene allerede nå, det kan bli et problem med 1.10 skole med så mange folk som skal ut og inn.

Arne forklarte at logistikken er annerledes i en ny skole.

- Mange på ungdomsskolen begynner med røyk, snus og alkohol, vil ikke det påvirke de små?

- Mobbing og sånt. Det kan bli større sak, folk mobber ofte de som er yngre enn seg. Ganske stor sjanse for det?
- Man blir lei av det gamle, gått mange år på samme skole
- Små barn skriker i gangene, de små trenger vel ikke å komme opp der de store er?
- Selv om det er stor kantine – de eldre kan bli irritert på de yngre. Knuffing etc.
- Hvis det regner og vi skal ha utegym, da kan vi gå inn og ha gym her i dag. Kan ikke gjøre det så mye i 1-10 skole, det er mange som bruker salene og sikkert ikke ledig.
- Før og etter skolen er alle sammen uansett – alle trinn blir samlet.
- Kan ikke alltid se på tall. Ting kan funke bra i Oslo men ikke nødvendigvis her for det.
- Ressurssterke familier i Oslo vest. De har det annerledes enn her.
- Mye støy med gym samtidig.
- Må være plass til de på tomtearealet, det er ikke så stort akkurat.

+ Andre ting dere vil si om saken.

- Hvordan vet vi om det er plass til skolen?

Åsmund: det er et vanskelig å finne svar på. Det skal ses på nå. Det må regnes på.

- Hva med klimaet
- -Ville heller gått på Rødsberg slik det er i dag enn en ny 1-10 skole
- Trenger en ny idrettshall i Halden. Trist at HTH ikke har hall.
- Rødsberg klarer seg helt fint selv om det er gammelt.
- Turnforeningen har ikke ribbevegg nå, og de trenger lokaler

Åsmund: Det kan være et alternativ at Rødsberg skole blir der den er, og at dere skal ha gym i den nye hallen. Hva tenker dere om det?

- Går med glede til gymsalen i stedet for å gå på 1-10 skole
- Hva med bussing? Må ungene stå i bussen?

Halden kommune

Avdeling for samfunnsutvikling

NOTAT

Sak nr:
2016/3266-0

Saksbehandler:
Åsmund Bråtekas

Dato:
05.12.2019

Referat fra medvirkningsmøte - Rødsberg ungdomsskole. Ansatte og ledelse

Ansatte ved Rødsberg ungdomsskole

Dato: 02.12.2019

Tilstede:

Fra administrasjonen: Åsmund Bråtekas, Sjur Mørk, Gun Kleve og Arne Eikre

Fra skolen: : Ledelse og ansatte ved Rødsberg ungdomsskole

Det var på forhånd sendt ut et temanotat. De ansatte bekreftet at det er distribuert og diskutert blant de ansatte på skolen.

Det er 1-10 skole som er tema for møtet. To-delt skole er kjent da det er den modellen Halden har i dag.

Pedagogisk:

Fordeler: det kom ikke frem noen fordeler

Ulemper:

Ungdommene mister mulighet til en ny start. Ny skole og nye ledere kan være en ny mulighet for mange. Særlig guttene trenger dette.

Noen får 1-10 – noen får to-delt (Berg og Gimle)Os går alle 10 årene på en skole. Forskjell på de som kommer nye og de som har gått der hele tiden? De får begynne et nytt sted, nye klasser og nye lærere. De som kommer fra Berg og Gimle møter nye små barn, blir ikke ferdig med de små. Det er en ulempe.

Utfordring å drive god skole med forskjellige friminutt – klokka ringer til ulike tider når noen har timer. Særlig er dette en utfordring ved eksamen etc. Bråk fra andre elever i gangene og ute i skolegården.

De har mange spesialrom i dag på Rødsberg, og god plass. Lærerne sier de trenger å kunne bruke de timene til spesialundervining og annet. Ny skole må dele disse rommene da den vil bli mindre, og det blir færre spesialrom. Det vil også være ekstra vanskelig hvis det er differensierte friminutt. Da vil det være behov for dobbelt så mange spesialrom – vanskelig logistikk fordi timene ikke begynner samtidig.

Mobbing – kan øke.

Elever blir diskutert på lærerværelse. Noen, særlig gutter har fått et dårlig rykte. De vil ikke få samme mulighet til en «ny start».

Differensierte friminutt – anses som uheldig.

Fungerer bra som det er i dag. Undersøkelser viser at de driver en god skole. Lavere sykefravær, mindre mobbing og bedre trivsel enn de to andre ungdomsskolene.

Alle tegn i tiden sier at det blir mere praktiske fag. Og det er behov for mer plass til å drive med praktiske fag. Alle skal med – og da er det viktig med praktiske fag. Ny skole blir mindre. Flere fotballbaner. Tomten skal utvikles mye for å få plass mener lærer. Os bruker også fotballplassen mye. I forrige løsning(favn) var det tegnet inn en fotballbane. Det er alt for lite. Kvalitet skulle oppveie.

Utegyms, friminutter og utegym kan bli vanskelig å kombinere med differensierte friminutt. Økonomi kontra pedagogikk – en lærer redegjorde for sitt syn. Det finnes lite forskning, må være målrettet i hva man bruker av forskning – det må kunne sammenlignes med Halden. Andre byer kan være annerledes og vi kan ikke ensidig se på hva andre har gjort.

Åsmund redegjorde for funn i WSP sin utredning for Nes kommune (Buskerud). I denne rapporten fremgår at det personalet i undersøkelseenhetene (de to skolene) mente det var risiko for at man dannet en organisasjon der medlemmene ikke dro i samme retning. Personalet på de to skolene i Nes var ikke enig i sammenslåingen og WSP mente det var en stor fare for å mislykkes ved at de ansatte grupperte seg, og at det dannet seg subkulturer, og at det ville bli en ledelsesutfordring å håndtere dette. Hva tenkte de på Rødsberg om dette?

Rektor mente at bildet av at Rødsberg – og Os lærere stod mot hverandre i denne saken er overdrevet. En lærer uttalte at det har vært utfordringer på Kongeveien skole etter sammenslåing av flere barneskoler, dette vil ikke bli noe enklere.

Rødsberg lærerne følte seg nedprioritet i prosessen som har vært. Det har vært stort fokus på Os, men lite på Rødsberg. Vedr. uteareal f. eks. har det vært uttalelser både på ledelsesnivå i Halden og i Fylket på at det er viktigst at de små barna får gode utearealer. Hva med ungdommene på Rødsberg?

Mange utenforstående har uttalt seg om hvordan de skal ha det på Rødsberg, ikke vært noen der og sett på hva de driver med.

De mener at de i dag har mulighet til å være fleksible – ved 1-10 skole vil det gå mye tid til å omorganisere ting. Flinke på det her – å være fleksible. Spesialundervisning f. eks. vil bli mer uoversiktlig.

God oversikt over elevene – jobber aktivt med psykisk helse. Viktig med tid og overskudd til dette arbeidet. Kapasiteten blir vanskelig å opprettholde ved 1-10 skole.

Personalet på Rødsberg er unisont enige om at 1-10 skole ikke er en god løsning i dette tilfellet. Og hovedbegrunnelsen for dette synet er at tomten på Os er for liten.

Økonomi:

Temaet ble diskutert ut fra forståelse fra personalet om det det ikke er billigere å bygge nytt.

Kan ikke forstå at det skal bli billigere? Lite tydelige tall i det som har vært lagt frem hittil. Nye prosjekter overskrider alltid budsjettene, og den ansatte som uttalte seg har ikke tillitt til tallene.

Åsmund presiserte at det blir lagt fram kostnadsestimater basert på sjabloner og erfaringer når det gjelder Rødsberg. Når det gjelder Os er kostnadsestimater dokumentert i den prosessen som har pågått. Det er allikevel en del forbehold som må tas med hensyn til at det er flere ukjente X'er mht kostnader. Blant annet uavklarte spørsmål som fremtidig gymsal på Rødsberg om det blir vedtatt at det skal være en todelt skole, om det må erverves tilleggsareal osv. Et vedtak som beslutter 1-10 eller todelt skole vil gi den første viktige avklaringen for retning og deretter mer detaljert arbeid. Rødsberg er ikke noen bra skolebygning som ivaretar fremtidige krav og forventninger til en god og moderne skole. Bygningen tilfredsstillende blant annet ikke krav om universell utforming. Rektor mente dette forskriftskravet gjaldt kun for nybygg. Åsmund redegjorde for at forskriftskravene gjelder alle formålsbygg og at det er satt frister for oppgradering. En av hovedintensjonen er at alle skal kunne komme inn i bygget samme vei. (hovedadkomsten skal være universelt utformet.) Dette vil bety store investeringer fremover uansett valg av 1-10 eller todelt skole, og skolen vil på et tidspunkt bli en byggeplass frem mot 2025 for å kunne møte kravene.

For øvrig ble det vist til skriftlig uttalelse fra Utdanningsforbundets plasstillitsvalgte. De ansatte på Rødsberg står bak denne uttalelsen.

Stikkord oppsummering:

Motsetninger mellom Os og Rødsberg

Ingenting blir bedre, mye blir dårligere.

Plassen blir mindre

Vil ha skille mellom u- skole og barneskole.

Er imot 1-10 skole.

Belastning at ting er uavklart.

Halden kommune

Avdeling for samfunnsutvikling

NOTAT

Sak nr:
2016/3266-87

Saksbehandler:
Gun Kleve

Dato:
05.12.2019

Innspill fra Fagforbundet – oversendt på epost (limt inn i dokumentet her)

Fagforbundet hadde ikke mulighet til å delta på dialogmøtet mellom arbeidsgruppen og HTV, men sendte i etterkant innspill. Det er lagt inn i her:

Fagforbundets vurdering:

Fagforbundet anser at beslutning om 1-7 eller 1-10 skole er i hovedsak et politisk anliggende men ønsker å påpeke følgende forhold:

- *Skoleanlegget må bidra til et godt arbeidsmiljø.*
- *Inne og ute arealet må være tilfredsstillende og gi alle ansatte gode muligheter til å utføre sitt arbeid til beste for elevenes læring, egenutvikling og trivsel.*
- *Både barneskole og ungdomsskole delen må få nye/oppgraderte, helsefremmende, pedagogiske og funksjonelle lokaler uavhengig av at det blir en eller to skoler.*

Fagforbundet er derimot bekymret for Haldens skolenes økonomiske driftsrammer både pr dd og ikke minst fremover basert på regjeringens perspektivmelding og vil påpekte at det økonomiske forholdet må belyses i 1-7 kontra 1-10 utredningen.

Avslutningsvis vil Fagforbundet påpeke mulighetene for heltid for ansatte ved en 1-10 skole, noe partene i arbeidslivet har forpliktet seg til å jobbe for. Det bes derfor om at dette elementet også må belyses i utredningen med fortrinnsvis en forpliktelse.

Til Åsmund Bråtekas – uttalelser fra klubben på Rødsberg

Jevnt over stor skepsis til 1-10 skole i hele klubben, selv om vi støtter et sentrumsløft med alt det innebærer. Et vesentlig poeng er hvor godt Rødsberg faktisk fungerer nå.

Hensynet til elevene

Vi ser en stor verdi i at elevene kan få en ny start, en ny sjanse, med helt blanke ark på ungdomsskolen. Hvert år, i hver eneste klasse er det mange elever og foreldre som på utviklingssamtaler gir uttrykk for hvor viktig dette har vært for dem. Dette gjelder åpenbart spesielt for de elevene som til tider har hatt det utfordrende på barnetrinnet. Særlig gjelder det mange gutter som har slitt med å finne seg til rette.

Livsmestring. Å takle endringer, tilpasse seg nye medelever, lærere og omgivelser er nyttig, og elevene vokser med det økte ansvaret de får hos oss.

Med dagens skolegrenser vil dette kun bli en 1-10 skole for en andel av elevene, ikke de som går 1-7 på Berg og Gimle. Det er utfordrende. En endring av skolegrensene for å imøtegå dette, eller bøte på manglende areal, vil ha negative utslag sosiodemografisk.

Kompleksiteten i hele prosjektet ser vi på som en utfordring, flere faktorer, flere hensyn, flere ting som kan gå galt. Differensierte ringetider for å imøtegå dette er vi veldig skeptiske til, det vil kneble mulighetene til å være fleksibel på alle plan.

Hvilke pedagogiske fordeler vil 1-10 gi? Hvorfor går stadig flere kommuner vekk fra denne løsningen? Hvilke argumenter har for eksempel Stavanger brukt?

Det psyko-sosiale teamet er svært viktig for oss, får de nok ressurser til å dekke en mye større elevmasse?

Fagmiljøene både kommunalt og fylkeskommunalt var skeptiske ved forrige korsvei, men ble overkjørt politisk – hvor står de nå?

Det bygningsmessige

Spesialrom. På Rødsberg har vi spesialrom i musikk, naturfag (lab og amfi), Kunst og Håndverk (sløyd, keramikk, tegnesal), to gymsaler, samt garasje som vi disponerer alene. Dersom vi i et nytt prosjekt må dele dette på 10. trinn blir det ikke plass. Behovet er bare økende mtp de kravene som vil følge av fagfornyelsen.

Bygningsmasse ellers. Rødsberg har mange grupperom, store klasserom, og en fleksibilitet som vi er redd for å miste, spesielt hvis det nye prosjektet for å spare penger blir en type minimumsprosjekt. Dette vil spesielt gå utover de elevene som har behov for mer tilpasning enn gjennomsnittseleven.

Mottaksskoler. Både Os og Rødsberg er det; hva slags kapasitet vil vi stå med ved en ny flyktningkrise hvor Halden må ta imot sin andel?

Hvordan rimer en 1-10 skole med økt spesialisering i lærerutdanningen?

Byggets egenart. Byens lengstlevende bygg for sammenhengende skoledrift.

Utearealet

Det er svært stor forskjell på hvilke behov småskolen og ungdomstrinnet har, når da plassen i tillegg er svært liten i utgangspunktet, er vi redd for at det primært blir ungdommene som får lide. Jfr det som ble sagt av både fylkesordfører og rådmann i prosessen «det viktigste er at de minste barna får gode forhold» (parafasert) Skal ungdommene fortsatt avspises med et vind- og værutsatt inngjerdet takareal som sin skoleplass?

Ingen tegninger eller planer har vist at ungdommenes behov settes i fokus (for eksempel med ballbaner) Ungdomsskolen virker å ha sisteprioritet i prosjektet, etter idrettshall og barneskole.

Hvordan er muligheten vår for å ha utegym dersom det skal være differensierte friminutt?

Idrettshallen

12 trinn dele en hall? Her har Kajsa Nilsson argumentert utførlig i avisa og i debatter samt i møter med idrettsrådet for alle problemene knyttet til dette.

Hensynet til de ansatte

Kongeveien skole framstår utad som et eksempel på hvor utfordrende en sammenslåing som dette kan være. Problemene underveis i prosessen har definitivt skapt ondt blod mellom ansatte på Os og Rødsberg, og det har falt mange harde ord om oss i sosiale medier, hvor våre motiver trekkes i tvil, og hvor vi beskyldes for å operere med skjulte agendaer. Dette framstår som et svært dårlig utgangspunkt for en sammenslåing.

Rødsberg er en skole hvor trivselen blant de ansatte er svært høy, sykefraværet er lavt, og tilliten mellom ledelse og ansatte er svært god. Vi skal inn i noen utfordrende år med omstilling til ny læreplan, hvis vi da, mot vår uttrykte vilje, tvinges inn i en sammenslåing med en annen skole (med en kultur som framstår svært fremmed fra vår), inn i et skoleslag vi er svært skeptiske til, frykter vi sterkt konsekvensene for de ansattes arbeidsmiljø. Ulike undersøkelser viser også at elevenes trivsel overveiende er meget god. Og konfliktnivået blant elevene har vel knapt vært lavere. Rødsberg fungerer altså knakende godt, skal man virkelig rasere dette?

Vi har allerede mistet lærere i prosessen, og flere er tydelige på at de ikke vil følge med over på en 1-10-skole.

Halden kommune

Avdeling for samfunnsutvikling

Notat

Til:

Åsmund Bråtekas

Fra:

Stein Wilhelmsen

Sak nr:
2019/6190-1

Saksbehandler:
Stein Wilhelmsen

Dato:
05.12.2019

Os skole

Barnas talsperson er bedt om å gi en uttalelse i Os saken.

Først og fremst er det viktig med dialog med brukerne, altså barna som skal tilbringe mange timer i skolen og på uteområdene. Manglende dialog og involvering av barn og unge kan for eksempel føre til at det anrettes installasjoner som ingen egentlig ønsker.

Uteområdene vil bli svært viktige. Diskusjonen om uteområdene og betydningen av aktivitet og motorisk utvikling, vil være svært sentral oppgave i prosjektet, for å ivareta barna og unges behov for gode uteområder på en best mulig måte. Skolegården er et fristed og en lekearena. Derfor må det stilles høye krav til kvalitet på uteområdene, spesielt når området gir begrensninger ifht areal.

Sentrale og viktige momenter det må fokuseres på vil være:

- Samlokalisering av friområder og idrettsanlegg.
- Lekeområder i terrenget på skolen er viktig men ikke alltid lett å få til.
- Naturområder og tilgang til fysiske elementer (lekeapparater) samt variasjon i underlag og terreng.
- Arealene må også kunne brukes på både på dag og kveld.
- God belysning og solforhold må også prioriteres.

Det finnes lite forskning på arealnormer på skoler, men på boliger har uteområdene betydning for bokvalitet. Mange byskoler i hele Norge sliter med antall m2 per elev. Derfor blir det svært viktig med høy kvalitet og at man er kreative for å finne kompensierende tiltak ifht arealnormene som er veiledende satt.